

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 49

DEKORACJE W WAŁBRZYSZACH
**CHOINKI,
PREZENTY
I FILIŻANKI.
MAGIA, JAKIEJ
JESZCZE NIGDY
NIE MIELIŚMY
W MIEŚCIE!**
str. 10-11

ZWIERZĘTA

Czy wiecie, że dom bez kota to głupota?

**Nowe Schronisko dla Bezdomnych
Zwierząt w Wałbrzychu już działa.**
Placówka ma nowoczesne zaplecze i umowy
z gminami na opiekę nad futrzakami.
str. 7

Nowoczesny obiekt wałbrzyskiego schroniska jest w centrum zainteresowania gmin całego regionu. Ich władze chętnie podpisują umowy z no-

wym miejscem, ale o ugruntowanej renomie i z wysoką sprawnością adopcji zwierząt. Jeszcze przed zakończeniem prac w nowej lokalizacji wałbrzy-

skie schronisko zostało zasypiane propozycjami współpracy.

- Przenosiny naszych zwierząt trwają. Prosimy o to, by zaintereso-

wani adopcją czy spacerami cierpliwie czekali i spotykali się z nami przy ul. Łokietka. Myślę, że pierwszy spacer z naszymi zwierzętami już z nowej lo-

kalizacji będziemy planowali na okres świąteczno-noworoczny - zapowiada kierownik schroniska Michał Niewiadomski.©©

SZKOLNICTWO WYŻSZE

**Są nowi partnerzy
ANS.** Studenci
zdobędą praktyczne
umiejętności, a firmy
pracowników **str. 3**

SPOŁECZNY PROJEKT

**Mamy nowy slogan
dla miasta - ZWAŁ
JAK ZWAŁ WAŁ-
BRZYCH.** Podoba
się Wam? **str. 4**

TRANSPORT PUBLICZNY

**Od nowego roku Walim czeka
komunikacyjna rewolucja.**
Ma być wygodniej i dużo taniej -
dla ludzi oraz dla gminy **str. 9**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Leszek
Kalinowski

Nie wszyscy płacą kartą

Kartą nie może pani/pan zapłacić? - coraz częściej słyszę to w sklepach, restauracjach i nie tylko. Zwłaszcza młodzi pracownicy nie rozumieją, że w tym kraju nie wszyscy mają konta w banku i nie wszyscy płacą kartą czy telefonem. Na szczęście możemy płacić też gotówką. Coraz częściej staje się to jednak teorią, a przy kasie dochodzi do nieprzyjemnych sytuacji. A skoro możemy płacić i tak, i tak, to obsługa powinna być przygotowana na różnych klientów. Bo jak ktoś raz się sparzy, to więcej do tego miejsca nie wróci. Przynajmniej w większych miastach, gdzie ma wybór. Gorzej z mniejszymi miejscowościami, gdzie jesteśmy skazani na jedną jedyną panią za ladą, w okienku czy przy urzędniczym biurku.

Niestety, zauważam, że coraz częściej zapominamy, że „klient nasz pan”. Że to dzięki niemu mamy pracę i powinniśmy być mili, nawet wtedy, gdy mamy swoje problemy czy zły dzień. Tak samo w urzędach czy instytucjach, gdzie pracownicy dostają pensję, dzięki nam, naszym podatkom. Myślę, że warto to przypominać także w szkołach zawodowych, na studiach, kursach czy szkoleniach. Bo chyba nie jest ostatnio z tym najlepiej. Pamiętamy, że osób, które - źle potraktowane - będą omijać wielkim łukiem nasz lokal, sklep, punkt usługowy itd. wcale nie jest tak mało. Bo dla wielu osób komfort i miła atmosfera podczas robienia zakupów, strzyżenia włosów czy załatwiania różnych spraw ma ogromne znaczenie. I wracają tam, gdzie czują się bezpiecznie i są przyjaźnie obsługiwane. Mało tego - są w stanie kupić nawet to, czego tak naprawdę nie potrzebują. I wydać więcej niż planowały. ©©

JEDLINA-ZDRÓJ

Z zemsty oblał auto benzyną i podpalił

Policjanci z komisariatu w Głuszycy zatrzymali 30-latkę, podejrzanego o podpalenie samochodu w Jedlinie-Zdroju. Jak informuje Agnieszka Głowacka-Kijek z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, sprawca oblał należące do 60-latka auto łatwopalną substancją i podpalił. Ogień uszkodził pojazd, powodując straty w wysokości 6 tysięcy złotych.

Policjanci ustalili, że między sprawcą i pokrzywdzonym istniał konflikt, dotyczący wzajemnych rozliczeń. Zatrzymany wykonywał dla 60-latka pewne usługi i - jak twierdził - nie otrzymał oczekiwanego wynagrodzenia.

Mężczyzna usłyszał już zarzut zniszczenia mienia. 30-latkowi grozi kara pozbawienia wolności do 5 lat. Teraz o jego dalszym losie zadecyduje sąd.

ADA

WAŁBRZYCH

Groźny wypadek na zjeździe z obwodnicy

Groźnie wyglądało zdarzenie drogowe, do którego doszło na skrzyżowaniu ulic Wyszyńskiego i Kusocińskiego w Wałbrzychu. Zderzyły się tam, na zjeździe z obwodnicy, dwa samochody osobowe.

- 59-letni mieszkaniec Kamiennej Góry nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu 49-letniej mieszkance Sokołow-

ska - informują w wałbrzyskiej policji.

Kobieta trafiła do szpitala, ale na szczęście jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Policjanci ustalili, że oboje uczestnicy zdarzenia byli trzeźwi. Odebrali im dowody rejestracyjne uszkodzonych pojazdów.

Paweł Gołębiowski

Tragiczny pożar. Nie żyje 64-latek

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

28 listopada rano wałbrzyskie służby zostały postawione w stan gotowości. Monitoring banku przy ul. Sienkiewicza poinformował o zadymieniu. W płomieniach zginął mężczyzna.

- Około godz. 5.00 rano monitoring z placówki bankowej przy ul. Sienkiewicza zasygnalizował zadymienie, co zaalarmowało służby. Na miejsce skierowaliśmy 7 zastępów - mówi Tomasz Kwiatkowski, oficer prasowy KM PSP w Wałbrzychu.

Pałiło się na pierwszym piętrze w niewielkim mieszkaniu w budynku Sienkiewicza 8 - pomiędzy bankiem a Biurem Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego.

- Przybyli na miejsce strażacy nie mieli za bardzo co gasić, mieszkanie było jednak bardzo zadymione. Przystąpiono oddymianie i do ewakuacji około 60-letniego mężczyzny i jego resuscytacji. Niestety, nie udało się przywrócić czynności

życiowych ani nam, ani ratownikom medycznemu. Mężczyzna zmarł z przyczyn nieznanych - dodaje Kwiatkowski.

Na miejscu pracowała wałbrzyska policja.

- Wykonaliśmy na miejscu czynności. 64-latek zmarł na łóżku. Lekarz stwierdził jego zgon - mówi Marcin Świeży z KMP w Wałbrzychu.

Prawdopodobną przyczyną pożaru było nieprawidłowe palenie w piecu. Zapaliły się śmieci, zalegające przy piecu.

To druga ofiara pożarów w Wałbrzychu w 2025 roku. Zmarł też mężczyzna z pożaru przy ul. Baczyńskiego. Służby ratowały też służbom pogorzelca z ul. Marconiego. On zmarł później w wyniku obrażeń.

Jak wynika ze statystyk, prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną, w Polsce corocznie powstaje ponad 150 tysięcy pożarów. Co piąty z nich ma miejsce w mieszkaniu, czyli tam, gdzie czujemy się najbezpieczniej i dość często zapominamy o potencjalnych zagrożeniach.

©©

FOT. STELMACH MARCIN FOT. SPORTOWA

WAŁBRZYCH

Górnik Zamek Książ ma nowego gracza

W koszykarskim Górniku Zamek Książ Wałbrzych jest nowy zawodnik. Do ekipy trenera Andrzeja Adamka dołączył Marc Garcia (29 lat, 187 cm) - rzucający i niski skrzydłowy.

Hiszpan bieżący sezon w Orlen Basket Lidze rozpoczął w MKS Dąbrowa Górnicza. Rozegrał tam osiem spotkań i w tym czasie zdobywał średnio 15,3 punktu oraz miał na koncie 3,6 zbiórki. Jeszcze 22 listopada w barwach MKS zagrał przeciwko Górnikowi Zamek Książ. Wałbrzyskanie wygrali w Dąbrowie Górniczej 96:79, a Garcia zdobył 19 pun-

któw. Hiszpan występował w Dąbrowie Górniczej także w sezonie 2023-2024.

W poprzednich rozgrywkach Garcia był zawodnikiem Krka Novo Mesto. Podczas swojej kariery grał też w drużynach: Barcelona, Baxi Manresa, Coosur Real Betis, Hereda San Pablo, Burgos i Urbas Fuenlabrada,

Nowy zawodnik Górnika Zamek Książ w 2016 roku zdobył z młodzieżową reprezentacją Hiszpanii tytuł mistrza Europy do lat 20. Został wtedy wybrany MVP turnieju. Paweł Gołębiowski

GIEŁDA

FOT. PAWEŁ GOŁĘBIOWSKI

Odwiedzacie niedzielną giełdę przy ul. Topolowej w Wałbrzychu? Warto tam zajrzeć. Handlujących jest cała masa, a przyjeżdżają tu nawet z odległych części kraju. Oczywiście odwiedzających, potencjalnych kupujących można naliczyć znacznie więcej. - Niestety, przeważają ci, którzy przychodzą tylko coś pooglądać, pomacać. Przyjeżdżam tu od lat. Kiedyś kupujących było więcej - powiedział nam jeden z handlarzy. Ale generalnie niedzielna giełda w dzielnicy Piaskowa Góra tętni życiem. Wbrew zapowiedziom sprzed kilku lat o jej likwidacji - ma się całkiem dobrze.

PG

SZKOLNICTWO WYŻSZE SĄ NOWI PARTNERZY AKADEMII NAUK STOSOWANYCH

Jedni zdobędą wiedzę, a drudzy pracowników

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Akademia Nauk Stosowanych w Wałbrzychu nawiązała współpracę z nowymi instytucjami i firmami w mieście. Studenci będą tam mieli praktyki.

Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu podpisała niedawno kolejne porozumienia o współpracy z firmami i instytucjami z Wałbrzyska. Teraz trwa dopinanie szczegółów i organizacja praktycznych zajęć dla studentów.

Studia dualne

Akademia Nauk Stosowanych realizuje model kształcenia w ramach tzw. studiów dualnych. Zajęcia łączą naukę na uczelni z praktyczną pracą w firmie. Ten model pozwala studentom zdobyć zawodowe doświadczenie i kwalifikacje już w czasie studiów, a pracodawcom stwarza możliwość ukształtowania przyszłych pracowników pod potrzeby ich firm. Harmonogram współpracy ma zostać opracowany do końca roku.

Prof. Robert Wiszniowski, rektor Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa podkreślił, że nauka musi iść w parze z praktyką. Wtedy możemy mówić o nowoczesnej uczelni.

- Naszym celem jest przygotować studentów, zwłaszcza tych z pokolenia Z, do sukcesu zawodowego. Chcemy ich wyposażyć nie tylko w wiedzę, ale też praktyczne umiejętności oraz kompetencje, niezbędne we współczesnym świecie - powiedział.

Wśród nowych partnerów znaleźli się: Wałbrzyski Klub Szachowy Hetman, Aqua-Zdrój Wałbrzych, Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 10 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, II Liceum Ogólnokształcące w Wałbrzychu, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolécznictwa w Wałbrzychu, GBA Services Europe - sp. z o. o. z Wrocławia oraz RedBox Monika Grajek z Wałbrzyska.

Partnerzy mają swoje potrzeby

Robert Wróbel, dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego zaznaczył, że aby w Wałbrzychu zostali młodzi ludzie, trzeba ich kształcić na wysokim poziomie, a do tego potrzebna jest ścisła współpraca między szkołami

Są nowi partnerzy ANS w Wałbrzychu. Umowy podpisane, teraz trwa organizacja zajęć.

Rektor ANS prof. Robert Wiszniowski mówił o studiach dualnych. Ten model kształcenia podoba się firmom.

i uczelniami. Zapowiedział, że licealiści będą korzystali z laboratoriów uczelni i wspólnie ze studentami organizowali konferencje oraz imprezy o charakterze kulturalnym. I choć dzieli ich różnica wieku, to jednak widzi szansę na integrację. Wspomnił również, że świetną okazją ku temu jest choćby występ zespołu licealnego Podkówcza w inauguracji roku akademickiego.

Urszula Grüner, dyrektorka Publicznej Szkoły Podstawowej

ANS realizuje model kształcenia w ramach tzw. studiów dualnych. Zajęcia łączą naukę na uczelni z praktyczną pracą w firmie.

Specjalnej nr 10 w Wałbrzychu zauważyła, że praca z niepełnosprawnymi maluchami to bezcenne doświadczenie. Być może studenci będą chcieli się związać zawodowo właśnie z pracą na ich rzecz.

Podobnego zdania jest Elżbieta Kierzek, dyrektorka Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolécznictwa. Zaznaczyła, że stacja od lat współpracuje z uczelnią. Ma nadzieję, że przyszłe pielęgniarki, które uczą się dziś zawodu na uczelni, zechcą związać swoje zawodowe losy z krwiodawstwem. - Pań pielęgniarek brakuje, a my zabezpieczamy krew dla 20 szpitali w 11 powiatach - zaznaczyła.

O dobrej współpracy z uczelnią wspomnieli również Marek Ścisły, prezes Wałbrzyskiego Klubu Szachowego Hetman: - Ta

współpraca z uczelnią trwa już kilku lat, a obecnie została sformalizowana.

- My od ponad 20 lat promujemy zdrowy i sportowy styl życia w mieście. Podpisaliśmy dwie umowy o współpracy, w tym dotyczące studiów dualnych. 2026 rok upłynie pod znakiem 80-lecia wałbrzyskiego sportu, zatem doskonale wpisujemy się w miejskie obchody - stwierdzili zgodnie Monika i Krzysztof Grajek. To małżeństwo, które wspólnie prowadzi RedBox Fit Club 24 Wałbrzych. Państwo Grajek podkreślili również, że poza treningami, do których zachęcają mieszkańców, uczą również, jak układać zbilansowaną dietę, by być zdrowym przez całe życie.

Kamila Świerczyńska, prezeska Aqua-Zdroju również wspomniła o 80-leciu i podkreśliła, że naturalne jest, iż ośrodek nawiązał współpracę z uczelnią w dziedzinie zdrowia i sportu. Wspólnie z wydziałami graficznymi i artystycznymi Aqua-Zdrój przygotowuje atrakcyjne, wizualnie wystawy o historii sportu w Wałbrzychu.

Marcin Pruś, manager GBA Services Europe zaznaczył, że jego firma zatrudnia głównie młodych ludzi, a średnia ich wieku to 25-30 lat. Firma działa w branży logistycznej, ma 15 oddziałów w Europie. Przyznał, że umowa z Akademią jest niezwykle cenna dla jego firmy, bo w regionie brakuje specjalistów w branży. ©

„Busiarze” wrócą na przystanki w mieście

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Prywatni przewoźnicy wrócą na wybrane przystanki w Wałbrzychu. Jest w tej sprawie nowa, kompromisowa uchwała Rady Miejskiej.

Podczas listopadowej sesji Rady Miejskiej w Wałbrzychu omawiano kolejne zmiany w katalogu przystanków na terenie miasta, dostępnych dla prywatnych operatorów.

W ostatnich miesiącach wałbrzyska Rada Miejska przegłosowała ograniczenie dostępu prywatnych przewoźników do przystanków na terenie miasta, za czym przemawiali m.in. załogi w opłatach prywatnych firm za korzystanie z nich.

Temat powrócił po skardze przewoźników do wojewody dolnośląskiej i po wnioskach oraz konsultacjach z władzami ościennych gmin. Na sesji 27 listopada gościnnie wystąpili przedstawiciele władz powiatu, a także gmin, korzystających z transportu wałbrzyskiego - Jedliny-Zdroju, Głuszy cy oraz Walimia.

Adam Hausman, wójt Walimia zapowiedział konieczność ograniczenia korzystania z komunikacji wałbrzyskiej z uwagi na zmniejszenie się potoków pasażerskich i stworzenia gminnej komunikacji, która będzie dowoziła mieszkańców do pętli autobusowej przy ul. Głuszyckiej.

Roman Głód, burmistrz Głuszy cy wskazywał na konieczność wzmocnienia istniejących węzłów komunikacyjnych m.in. z uwagi na młodzież szkolną i konieczność dojazdu do trzech wałbrzyskich szpitali. Mówił też o konieczności korzystania przez prywatnych przewoźników z przystanków przy ul. 11 Listopada i Sikorskiego.

Również burmistrz Ilona Bujańska z Jedliny-Zdroju podkreślała wagę współpracy transportowej z Wałbrzychem i gotowość jej rozwoju.

Powstał projekt nowej uchwały, zmieniającej tę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Wałbrzych, a udostępnionych dla prywatnych operatorów i przewoźników.

Dokument zawiera katalog 12 dostępnych przystanków dla komunikacji prywatnej. Znajdują się one na pętlach wjazdowych do Wałbrzyska. Są to przystanki na granicy miasta, na wjazdach i wyjazdach z miasta, przy ulicach Wrocławskiej, Wałbrzyskiej (m.in. przy Palmiarni), Mieroszowskiej, Karkonoskiej, Bystrzyckiej i Andersa. Prywatnym przewoźnikom udostępniono też przystanki przy ul. Sikorskiego.

Ostatecznie, po długiej dyskusji, uzupełniona wersja uchwały przystankowej została przegłosowana: 15 radnych było za, 0 przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 3 nie głosowało, a jeden był nieobecny. ©

SOKOŁOWSKO

Malowidła znów ujrzały światło dzienne

W kościele pw. Matki Bożej Królowej Świata w Sokołowsku odsłonięto freski autorstwa Johanna Maximiliana Avenariususa. Malowidła przez kilkadziesiąt lat pozostawały ukryte pod warstwą farby. Teraz udało się odsłonić ich fragment dzięki pracom konserwatorskim, przeprowadzonym w ramach dyplomu He-

leny Radgowskiej, studentki warszawskiej ASP.

Zdobące kościół unikatowe polichromie Avenariususa zostały zamalowane w latach 60. ubiegłego wieku. Dzięki zachowanej dokumentacji fotograficznej z lat 40. możliwa była rekonstrukcja fragmentu częściowo zniszczonego malowidła „Drabina Jakubowa”. PG

Seniorzy zachwycili swymi utworami. W sali nie było osoby, która by się nie wzruszyła, słuchając autorów.

Dużo przeżyli, więc piszą piękną poezję

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Wiersze na dobranoc, czyli poezja na Białym Kamieniu w Wałbrzychu. Ależ oni wzruszyli słuchaczy! Popłynęły łzy.

W Klubie Senior+ w Wałbrzychu odbyła się druga edycja konkursu poetyckiego pt. „Wiersz na dobranoc”. Impreza została zorganizowana przez Klub Senior+, będący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy przewodniczącego Rady Wspólnoty Samorządowej Białych Kamień-Konradów Ryszarda Nowaka. Do udziału zgłosiły się 23 osoby z wałbrzyskich jednostek, działających na rzecz seniorów.

- Celem wydarzenia jest aktywizacja społeczna oraz inspirowanie osób starszych do ak-

tywności twórczej, ale także stworzenie przestrzeni, umożliwiającej seniorom wyrażanie siebie - mówi nam Wioletta Kosińczuk-Tulikowska, szefowa Klubu Senior Plus.

Jak dodaje Ryszard Nowak, który wspólnie z Senator Agnieszką Kołacz-Leszczynską i Łukaszem Lipką, wiceszefem MOPS ufundował nagrody i puchary, konkurs zakończył się wyłonieniem laureatów i przyznaniem wyróżnień.

- Każdy otrzymał nagrodę lub upominek. Chcieliśmy w ten sposób docenić wszystkich uczestników konkursu. Za ich talent i odwagę. Myślę, że dzisiejsza młodzież mogłaby się wiele nauczyć od naszych seniorów - zaznaczył Nowak.

I miejsce zajęła Anna Mała, II - Ewa Lisowska, a III - Mieczysław Kaczorowski. Wyróżnienia otrzymali Danuta Duda i Mirosław Jatczyński. ©P

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Hania z Wałbrzyska ma szansę, by żyć. Musi przejść pilną operację, której w Polsce nikt się nie podejmie. Zostało kilka dni, tymczasem zbiórka stoi.

Wałbrzyskanie i mieszkańcy innych dolnośląskich miast nie raz udowadniaли, że potrafią zebrać miliony, by ratować życie chorych mieszkańców, którzy potrzebowali pilnych terapii lub operacji. Pomagali świdniczanin, wrocławianin i inni Dolnoślązacy, których prosiliśmy o pomoc.

Razem uratowaliśmy małą Nadię czy piękną Hortensję. Teraz naszej pomocy potrzebuje Hania Wilczek, absolwentka I Liceum Ogólnokształcącego z Wałbrzyska. Dziś 26-letnia studentka piątego roku.

Zmaga się z olbrzymim, nieresekcyjnym guzem przestrzeni zaotrzewnowej, który naciska na żyłę główną dolną, aortę i pień trzewny z odgałęzieniami. Zaczęło się, jak to zwykle bywa. Bolał brzuch, więc była wizyta u lekarza i diagnoza, która zwałała z nóg nie tylko pacjentkę, ale też całą jej rodzinę.

W Polsce nikt nie zdecydował się na przeprowadzenie skomplikowanej operacji. Ale szansa jest w Portugalii. Klinika

Hania Wilczek walczy z rakiem, musi być pilnie operowana. Razem możemy jej pomóc.

wyznaczy termin operacji, jeśli zostaną wpłacone pieniądze. Dlatego mama Hani (absolwentka II LO w Wałbrzychu) założyła zbiórkę na siepomaga.pl. To zweryfikowana dokumentacja medyczna akcja.

- Na trzustce naszej Hani jest guz, który swoją wielkością

Jedyną szansą dla Hani jest kosztowna operacja w Portugalii, gdzie istnieje możliwość usunięcia guza i wprowadzenia bypassów.

przypomina połowę bochenka chleba. Moja córka jest już po jednej nieudanej operacji, podczas której lekarze nie zdołali usunąć tego potwora. Jest wokół niego zbyt dużo naczyń krwionośnych, guz naciska na inne organy i zahacza o żyły i aortę, których nie można uszkodzić - przekazuje zrozpaczona. - Jedyną szansą dla mojej córeczki jest kosztowna operacja w Portugalii, gdzie istnieje możliwość usunięcia guza i wprowadzenia bypassów. Jesteśmy już po konsultacjach z lekarzem, który zagwarantował nam, że podejmie się jej. Je-

dynym warunkiem jest wpłacenie bardzo dużej kwoty, której po prostu nie mamy. Jesteśmy zmuszeni poprosić o pomoc.

Zostało kilka dni. Każdy grosz się liczy. Możecie wpłacić tyle, ile macie. Razem możemy zdziałać cuda. Zdziałajmy właśnie teraz, kiedy zbliżają się Święta Bożego Narodzenia i kiedy nasze serca otwierają się szerzej i są bardziej wrażliwe na innych.

Pod koniec listopada na koncie Hani były 73 tys. zł, a potrzeba 300 tys. zł. ©P

Jest nowy slogan dla miasta - ZWAŁ JAK ZWAŁ WAŁBRZYCH

oprac. ADA
Wałbrzych

Za nami finał projektu, realizowanego przez Teatr Dramatyczny w Wałbrzychu wraz z Uniwersytetem Jagiellońskim.

Na Scenie Kameralnej SZANIAW-SKX zakończył się projekt „Wałbrzych - Naprzód!!!”, który stanowił część przedsięwzięcia o nazwie „Normalność w warunkach niepewności. Perspektywa prakseologiczna w badaniach (re)produkcji „normalnego” życia miejskiego”. Było prowadzone przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

11 dorosłych, dla których Wałbrzych jest miastem urodzenia, miastem zamieszkania,

Finał konkursu zaowocował oryginalnym hasłem.

miastem - wyborem, miastem - marzeniem wybrało miejsca, które mogą stać się w przyszłości ważne dla jego mieszkańców oraz napisało krótkie opowieści na ich temat. Mapa przy-

szłego Wałbrzyska to: plac Teatrny, gmach ZUS, ulica Słowackiego i ulica Pocztowa, stadion na Nowym Mieście, tereny po byłej Fabryce Porcelany Wałbrzych, osiedle Podzamcze, byłe kino Zorza, stacja Wałbrzych Centrum, czy wreszcie Chełmiec 851 m n.p.m.

Wizje nowego Wałbrzyska - centrum turystyki zdrowotnej - zaprezentowały uczennice i uczniowie klasy III Szkoły Podstawowej nr 28 w Wałbrzychu. Ich głosy ożywiły futurystyczne wizje, nadały im kształtu i umocniły wiarę, że Wałbrzych to najlepsze miejsce na świecie. A widzowie wybrali nowy slogan dla miasta: „ZWAŁ JAK ZWAŁ WAŁBRZYCH”. Autorem tego hasła jest znany aktor SZANIAW-SKX Rafał Kosowski. ©P

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Złożona z wałbrzyszan reprezentacja Polski odniosła sukces na mistrzostwach Europy.

Reprezentacja Polski mężczyzn w curlingu, oparta na zawodnikach Wałbrzyskiego Klubu Curlingowego ma za sobą ogromny sukces. Przed kilkoma dniami po raz pierwszy zakończyła mistrzostwa Europy na znakomitym, 7. miejscu. To zapewniło jej nie tylko utrzymanie w elitarnej Dywizji A, ale przede wszystkim zagwarantowało pierwszy w historii awans na przyszłoroczne mistrzostwa świata. Odbędą się one na przełomie marca i kwietnia w amerykańskim Ogden City.

Wałbrzyscy curlerzy odnieśli historyczny sukces w mistrzostwach Europy. Teraz czekają ich mistrzostwa świata.

Czempionat Starego Kontynentu odbywał się od 22 do 29 listopada w fińskiej Lohji. Naszą reprezentację tworzyli tam: Konrad Stych (skip-kapitan), Krzysztof Domin, Marcin Ciepiński i Bartosz Łobaza, wspie-

rani przez rezerwowego Maksyma Grzelkę oraz trenera Jakuba Bareśa.

Mistrzostwa wygrała reprezentacja Szwecji, która w finale pokonała Szwajcarię. Brąz przypadł Szkocji. ©P

Podziękowania

Pragnę z głębi serca wyrazić swoje najszczerwsze podziękowania **całemu zespołowi Oddziału Chirurgii Onkologicznej Szpitala im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu**. Pobyt w szpitalu to zawsze doświadczenie wymagające siły i spokoju, a dzięki Państwa profesjonalizmowi, serdeczności oraz wyjątkowemu podejściu do pacjenta mogłem przejść przez ten czas z poczuciem bezpieczeństwa i nadziei.

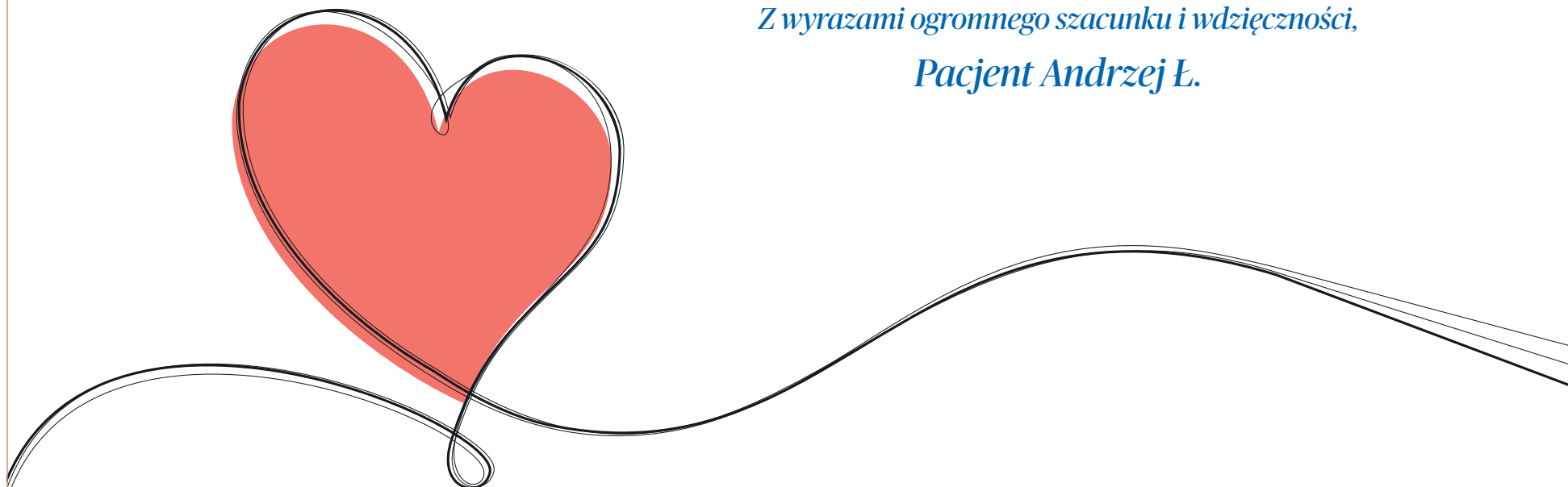
Słowa wdzięczności kieruję przede wszystkim do **Pań Pielęgniarek** oraz **Pań Salowych**, które każdego dnia otaczały mnie troską, ciepłym słowem i konkretną pomocą. Wasza cierpliwość, uśmiech i gotowość do działania o każdej porze sprawiły, że nawet najtrudniejsze momenty stawały się łatwiejsze. Takie pełne człowieczeństwa podejście zasługuje na najwyższe uznanie. Chciałbym również podziękować całemu zespołowi lekarskiemu. Ogromny szacunek kieruję do **Pana Ordynatora Pawła Pyki**, którego wiedza, opanowanie i odpowiedzialność tworzą atmosferę zaufania tak potrzebną pacjentom.

W sposób szczególny pragnę wyróżnić **doktora Patryka Milczarka** oraz **doktora Przemysława Kucię**. Panowie Doktorzy wykazali się nie tylko wysokimi kompetencjami i precyzją działania, ale także empatią, spokojnym tłumaczeniem każdego etapu leczenia oraz indywidualnym podejściem, które daje pacjentowi poczucie, że naprawdę jest w dobrych rękach. To dzięki Państwa postawie łatwiej było mi zachować spokój i wiarę w pomyślny przebieg całego procesu.

Jeszcze raz składam wszystkim Państwu najserdeczniejsze podziękowania. Wasza praca ma ogromne znaczenie – nie tylko dla zdrowia, ale i dla psychicznego komfortu pacjentów. Jestem wdzięczny za każde okazane wsparcie, życzliwe słowo i zaangażowanie, które odczuwałem każdego dnia.

Z wyrazami ogromnego szacunku i wdzięczności,

Pacjent Andrzej Ł.

Sztuczne lodowisko już pełne gwaru

ELW, PG
Wałbrzych

1 grudnia otwarto w Wałbrzychu miejskie lodowisko. Wzorem poprzednich lat znajduje się na terenie Starej Kopalni.

- To mieszkańcy zdecydowali o powrocie lodowiska. Zainteresowanie, jakie obserwowaliśmy w ubiegłym roku, było jasnym sygnałem, że Wałbrzych potrzebuje takiej atrakcji na dłużej. Dlatego tym razem oddajemy do użytku większą, bardziej komfortową przestrzeń zimowej rekreacji - mówi Jacek Drejer, dyrektor Starej Kopalni.

Więcej i dłużej

Wielkie pompy przy otwarciu nie było. Na uroczystości zjawili się jednak: prezydent miasta Roman Szelemej, jego zastępca Kacper Nogajczyk oraz dyrektor Centrum Nauki, Kultury i Sztuki Stara Kopalnia Jacek Drejer.

- Tegoroczna odsłona zimowej atrakcji to dwukrotnie większa tafla, aż trzy miesiące funkcjonowania oraz specjalne

FOT. PAWEŁ GOŁĘBOWSKI

Takie zabawy będą możliwe na lodowisku przy Starej Kopalni aż przez trzy miesiące.

udogodnienia, przygotowane z myślą o mieszkańcach Wałbrzyska - wylicza Ewa Balcerzak ze Starej Kopalni.

Lodowisko syntetyczne, czyli taflę o powierzchni 15x30 m wraz aluminiowymi bandami wynajmuje i obsługuje na zimowej sezon 2025-2025 firma Gamak z Jastrzębia-Zdroju. Koszt współpracy z nią to 169

740 zł. W skład tej ceny wchodzi wynajem lodowiska wraz z montażem i demontażem po zakończeniu trwania umowy, wytworzenie sztucznego lodu, serwisowanie lodowiska i wyposażenie go w agregat.

Dodatkowo, firma dostarcza: 150 par łyżew do wypożyczalni - w tym 60 proc. w rozmiarach dla dzieci i 40 proc. dla doro-

ślących, regały na ustawienie łyżew, suszarki do łyżew na minimum 30 par każda, 6 sztuk chodników do nauki jazdy (pingwiny, delfiny, misie), 20 kasków, elektryczne ostrzałki do łyżew oraz frezarki do lodu.

Godziny otwarcia

Lodowisko ma działać do końca lutego 2026 roku. Wraz

z zabawą na lodzie uruchomiono wiele dodatkowych atrakcji.

Poza nielicznymi wyjątkami, lodowisko będzie funkcjonowało w stałych godzinach: od poniedziałku do czwartku od 12.00 do 19.00, w piątki od 12.00 do 21.00, a w weekendy w wydłużonych godzinach od 10.00 do 21.00.

W ciągu dnia, na godzinę 14.00 zaplanowano techniczną przerwę na czyszczenie tafli, aby zachować najwyższy standard bezpieczeństwa i jakości jazdy.

Harmonogram działania lodowiska okresie świąteczno-noworocznym zostanie ogłoszony w najbliższym czasie.

Taniej z kartą Kocham Wałbrzych

Znamy ceny za korzystanie z lodowiska. Bilet normalny kosztuje 20 zł, a ulgowy 16 zł. Posiadacze kart Kocham Wałbrzych mogą liczyć na dodatkowe zniżki (z kartą koszt biletu normalnego spada do 16 zł, natomiast ulgowego do 10 złotych).

Wypożyczenie łyżew to koszt 10 zł, a jeździka (stabiliza-

tora) - 10 zł. Wejścia na taflę odbywają się o pełnych godzinach, bilet jest ważny przez godzinę. Na lodzie może przebywać równocześnie maksymalnie 90 osób.

Wejściówki są dostępne na stronie www.biletynonline.starakopalia.pl oraz w kasach biletowych.

Już jeżdź specjalny autobus

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, Biuro Komunikacji Miejskiej uruchomiło od 1 grudnia specjalne połączenie autobusowe. Linia „C” łączy bezpośrednio Podzamcze, Piaskową Górę, Stary Zdrój i Śródmieście ze Starą Kopalnią oraz Aqua-Zdrojem.

Autobusy kursują popołudniami w dni robocze oraz przez większą część dnia w weekendy, co znacząco ułatwia dojazd do lodowiska. Szczegółowy rozkład jazdy jest dostępny na stronie rozklad.walbrzych.eu.

Przedstawiciele Starej Kopalni podkreślają, że tegoroczne lodowisko ma stać się miejscem spotkań, rodzinnych wyjść i dobrej zabawy. ©

Wypadek w Głuszczy

Adrianna Szurman
Głuszyca

Za szybko jechał na śliskiej drodze w Głuszczy kierowca osobówki. Auto wypadło z drogi i znalazło się w przydrożnych krzakach.

Groźne zdarzenie miało miejsce w Głuszczy. Samochód prowadził 73-latek, jechał od strony Bartnicy w kierunku Głuszczy.

- Nie dostosował prędkości do warunków atmosferycz-

nych, stracił panowanie nad kierownicą i zjechał na pobocze, a następnie ze zbrocza pomiędzy drzewami na pobliską łąkę. Pojazdem jechały cztery osoby, ale tylko jeden z pasażerów, 42-letni wrocławianin, trafił do szpitala - mówi nam Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

Jak dodaje, na szczęście nie doznał on poważnych obrażeń ciała, zagrażających jego życiu. Funkcjonariusze zatrzymali dowód rejestracyjny uszkodzonego pojazdu. ©

Radni postanowili, co będziemy świętowali

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Rok 2026 będzie rokiem 600-lecia Miasta Wałbrzyska. Nie Rokiem Konstantego Skirmunta ani 80-lecia Górnika Wałbrzyskiego.

Otwarcie sesji Rady Miasta Wałbrzyska upłynęło 27 listopada w cieniu przepychanki o uchwałę, nadającą rokowi 2026 symboliczne miano. Zgłoszono trzy propozycje.

Pierwszy z projektów w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem 600-lecia Miasta Wałbrzyska został przyjęty do porządku obrad 18 głosami radnych, przy sprzeciwie 1 radnego i 2 wstrzymujących się od głosu. To istotna rocznica, ważny historyczny moment w dziejach Wałbrzyska, dający możliwość celebrowania.

Powstały też dwa inne projekty, zgłoszone przez radnych opozycji i dotyczące tego samego zagadnienia.

Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości przygotował projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem Konstantego Skirmunta.

- Na ziemię wałbrzyską przybył w 1946 roku już jako staruszek, zamieszkał pod opieką siostr Niepokalanek, które dotąd pozostają kustoszami jego pamięci. Tu zmarł trzy lata później. Konstanty Skirmunt przywiózł do Wałbrzyska piękną i bogatą polską tradycję kresową, historię II RP oraz pamięć o trudzie odzyskania niepodległości - argumentował w mediach społecznościowych Piotr Sosiński, radny Rady Miejskiej Wałbrzyska.

5 radnych było za, 13 przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, a 1 był nieobecny.

Ostatni projekt, również zgłoszony przez radnych Klubu PiS - Tomasza Maciejowskiego i Rafała Kiercza - dotyczył ustanowienia roku 2026 Rokiem 80-lecia Górnika Wałbrzyskiego i Wałbrzyskiego Sportu.

- Podałem ten wniosek analizie formalno-prawnej przez biuro prawne urzędu miejskiego. Biuro prawne ma zastrzeżenia co do tej uchwały - wyjaśniał Krzysztof Kalinowski, przewodniczący Rady Miejskiej.

Wątpliwości te dotyczyły tego, że w projekcie po tytule

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Wszystko wskazuje na to, iż w 2026 roku będziemy uroczysto i oficjalnie świętowali 600-lecie Wałbrzyska.

uchwały w paragrafie pierwszym znajdował się zapis, iż „uchwała jest w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem 600-lecia Miasta Wałbrzyska”.

- Co innego podaliście w tytule, co innego w paragrafie pierwszym. Nie mogę panom tego wniosku wpisać do porządku obrad - wyjaśniał Kalinowski i prosił projektodawców o większą staranność w przygotowaniu dokumentów.

Przewodniczący wyjaśniał też, że celebrowanie 600-lecia Miasta Wałbrzyska nie wyklucza uczczenia innych rocznic, jak 80-lecie istnienia Górnika Wałbrzyskiego.

Ostatecznie tylko pierwszy przedstawiony projekt uchwały został wpisany do porządku obrad. Z uwagi na okazane mu poparcie można wnioskować, że zyska aprobatę większości radnych. ©

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 29 listopada 2025 roku zmarła

Izabela Chrisidu

wieloletni pediatra,
Ordynator IV Oddziału Dzieci Starszych
Szpitala Dziecięcego na Gaju w Wałbrzychu.

O czym z bólem zawiadamia
pograżona w smutku

Rodzina

Msze Święte w intencji Zmarłej zostaną odprawione

w sobotę, 6 grudnia o godzinie 16.00

msza święta w kaplicy przyszpitalnej przy Batorego

oraz 11 stycznia 2026 r. o godzinie 11.00

w Kolegiacie pw. Świętych Aniołów Stróżów w Wałbrzychu.

Słyszeliście, że dom bez kota to głupota?

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Nowe Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Wałbrzychu - w przeprowadzce - jest rozchwytywane na Dolnym Śląsku.

Nowe Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Wałbrzychu przy ul. Beethovena już oficjalnie działa i podpisuje umowy z kolejnymi gminami.

Schronisko im. Jana Lityńskiego w przeprowadzce

- Mamy obecnie 40 psów i około 25 kotów. W chwili uroczystego otwarcia nowego schroniska zwierząt w nim nie było, by oszczędzić zwierzętom stresu - zaznacza Michał Niewiadomski, kierownik schroniska.

Nowoczesny obiekt wałbrzyskiego schroniska jest w centrum zainteresowania gmin całego regionu. Ich władze chętnie podpisują umowy z nowym miejscem, ale o ugruntowanej renomie i z wysoką sprawnością adopcji zwierząt. Jeszcze przed zakończeniem prac w nowej lokalizacji wałbrzyskie

schronisko zostało zasypane propozycjami współpracy.

Obecnie w nowym obiekcie przy ul. Beethovena trwają ostateczne poprawki wykonawcy i urządzenie miejsca, by było przytulne.

- Przenosiny naszych zwierząt trwają. Prosimy o to, by zainteresowani adopcją czy spacerami cierpliwie czekali i spotykali się z nami przy ul. Łokietka. Myślę, że pierwszy spacer z naszymi zwierzętami już z nowej lokalizacji będziemy planowali na okres świąteczno-noworoczny - zapowiada kierownik schroniska.

Nowe schronisko rozchwytywane na Dolnym Śląsku

Jeszcze dekadę temu stare schronisko przy ul. Łokietka w Wałbrzychu obsługiwało jedynie Wałbrzych, potem dołączyła Jędrzyna-Zdrój. Po zmianie kierownictwa i otwarciu placówki na wolontariuszy oraz współpracę z innymi organizacjami nagle pośredniczy w wielu adopcjach.

- Z innymi gminami współpracujemy od wielu, wielu lat. Początkowo było to kilka gmin

FOT. SCHRONISKO W WAŁBRZYCHU

Ta „dziewczyna” trafiła do schroniska z dzielnicy Rusinowa. Czy ktoś ją przysparzy?

z powiatu wałbrzyskiego i Kamienna Góra. Teraz współpracuje z nami już kilkanaście samorządów. Obecnie, poza Wałbrzychem, jest to 14 gmin. Jesteśmy w trakcie rozmów w kolejnymi, które poszukują partnerów, by móc zrealizować własny program zapobiegania bezdomności zwierząt - zaznacza Niewiadomski.

Obecnie do wałbrzyskiej placówki trafiają psy i koty z Wałbrzycha oraz z: powiatu wałbrzyskiego - wszystkie gminy z wyjątkiem Walimia (czyli Jędrzyna-Zdrój, Szczawno-Zdrój, Stare Bogaczowice, Czarny Bór, Głuszyca, Boguszów-Gorce i Mieroszów); powiatu ząbkowickiego (Udanin, Ząbkowice Śląskie, Wińsko i Kamieniec

Ząbkowicki); okolic Legnicy (Paszowice, Złotoryja); miasta Kamienna Góra.

Tylko w 2024 roku przyjęto do wałbrzyskiej placówki 273 psy i 251 kotów. Przeprowadzono udane adopcje 131 kotów i 117 psów. Do placówki trafili czworonożni rozbitkowie - zagubieni i odebrani - w liczbie 97 kotów i 136 psów.

Dla porównania - rok wcześniej oddano do adopcji w dobre ręce 135 psów oraz 127 kotów. 234 psów i kotów - zagubionych futrzaków - w czasie tego okresu odebrano ze schroniska.

Psy i koty wciąż czekają na swój własny dom

Niemal każdego dnia przeprowadzane są kolejne adopcje, ale do placówki trafiają też kolejni czworonożni, życiowi rozbitkowie. Niestety, kilkanaście psów jest w placówce już od dawna, z różnych powodów trudno im znaleźć nowy dom.

Tej jesieni, od 20 września do 29 listopada, do schroniska trafiło: 9 nowych psów (8 z nich odebrano) oraz 7 nowych kotów (2 z nich odebrano).

Dom znalazło kilka zwierząt, lecz nowego schronienia wciąż poszukują psy, koty i kocięta. Może to pora, by podjąć decyzję o przysparzeniu psa lub kota? W przypadku rozpoznania zguby na zdjęciach, publikowanych w social mediach przez schronisko lub w sprawie adopcji można się kontaktować z wałbrzyską placówką telefonicznie na numery: 510 084 734 lub 74 842 4223. ©

REKLAMA

0011442904

**100 LAT
HYDROPOLIS**

**ODWIEDŹ JEDYNE W POLSCE
CENTRUM WIEDZY O WODZIE**

**MAMY NOWĄ
PRZESTRZEŃ
DLA ZWIEDZAJĄCYCH**

**KOTŁOWNIA WSCHODNIA
PRZY ZABYTKOWEJ WIEŻY CIŚNIEŃ.**

**Wrocław
ul. Na Grobli 17
hydropolis.pl**

Nie mają sumienia - naciągali staruszki

FOT. KMP WAŁBRZYCH

Oszuści zostali zatrzymani za oszustwa „na wnuczkę” i „na policjanta”. Mogą spędzić za kratami nawet 8 lat.

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych, Szczawno-Zdrój

Policjanci z Wałbrzycha zatrzymali trzech młodych mężczyzn, odpowiedzialnych za przestępstwa na tzw. wnuczkę i policjanta, dokonane w ubiegłym miesiącu.

Funkcjonariusze kryminalni z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu wytypowali, a następnie zatrzymali 18, 19 i 20-latkę, pochodzących z powiatów trzebnickiego oraz wrocławskiego. Oszustw dokonali 8 i 11 listopada na terenie Wałbrzycha oraz Szczawno-Zdroju. - Najpierw oszuści pojawili się w mieszkaniu przy ul. Długiej w Wałbrzychu, a następnie odwiedzili ul. Topolową w

Szczawnie-Zdroju. Dwie oszukane kobiety w wieku 84 i 90 lat przekazały swoje oszczędności fałszywym policjantom po tym, jak ci przyjechali odebrać pieniądze. Seniorki dały się nabrać i przekazały gotówkę na kaucję dla członków swoich rodzin, którzy mieli spowodować poważne wypadki drogowe. Łącznie było to 63 tys. złotych - informują w wałbrzyskiej policji.

Cała trójka została doprowadzona do Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu, gdzie usłyszała zarzuty. Sprawa ma charakter rozwojowy, ponieważ policjanci mają informację, że podejrzani odbierali gotówkę od pokrzywdzonych senierek i seniorów na terenie całego kraju. Przestępcom grozi do 8 lat pozbawienia wolności. ©©

KRÓTKO

POWIAT WAŁBRZYSKI

Plaga pijanych za kółkiem

Tego jeszcze w Wałbrzychu i okolicy nie było, przynajmniej w ostatnim czasie. Kierujący pługopiaskarką pijany 47-latek przewrócił pojazd na bok. I zamiast odsłaniać ulicę, trafił na komisariat. Nie on jeden. Inny pijany kierowca rozbił osobówkę na latarni, a rowerzysta przyjechał do boguszowskiego komisariatu na dozór... rowerem, lecz wcześniej sobie popił. Rekordzista ostatnich dni wydmuchał blisko 2,5 promila alkoholu w alkomat. ADA

BOGUSZÓW-GORCE

Ukradła portfel i „palila głupa”

Starsza pani okazała się złodziejką rodem... z gangu Olsena. Po tym, jak ukradła w sklepie przy ulicy Strażackiej w Boguszowie-Gorcach portfel z pieniędzmi i kartami do bankomatu, zabarykadowała się w domu, pieniądze schowała, a karty pocięła. Kiedy policja zapukała do jej drzwi, udawała, że nie ma jej w mieszkaniu. Policjanci nie dali się zwieść. Wezwali na pomoc strażaków, którzy na wysięgniku zajrzeli do okien starszej pani by sprawdzić, co dzieje się w środku. Dopiero gdy funkcjonariusze przystąpili do siłowej próby wejścia do mieszkania, 71-latkę otworzyła drzwi. Policjanci znaleźli u niej wszystkie przedmioty z kradzieży. Sprawczyni została zatrzymana i przyznała się do kradzieży. Grozi jej do 5 lat pozbawienia wolności. ADA

WAŁBRZYCH

Groźny pożar przy Uczniowskiej

Groźny pożar wybuchł po godz. 23.00 w budynku mieszkalnym przy ul. Uczniowskiej w Wałbrzychu. Ewakuowano 25 osób. Część musiała skorzystać z pomocy Miejskiego Ośrodka Społecznej, bo nie miała gdzie się podziać. Na miejscu interweniowało kilka zastępów straży pożarnej, policja i służby zarządzania kryzysowego Urzędu Miejskiego. Nikomu, na szczęście, nic się nie stało. Przyczynę pożaru ma ustalić biegły z zakresu pożarnictwa. - Dziś wiemy na pewno, że nie było działania osób trzecich - powiedział nam Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu. ADA

FOT. KMP WAŁBRZYCH

Młotkiem w samochód. Tak - według niektórych - załatwia się sąsiedzkie porachunki.

NA WOKANDZIE ZŁOŚĆ WZIEŁA GÓRĘ NAD ROZSĄDKIEM

Wódka i agresja zabierają rozum

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Pijani, zdenerwowani, agresywni. Jeden zniszczył drzwi, dwaj inni samochody. Mogą posiedzieć nawet pięć lat.

W ostatnich dniach wałbrzyscy policjanci zatrzymali aż trzech mieszkańców, u których wyzwolona agresja wzięła górę nad rozsądkiem. Pewność co do powodu zachowania jest tylko w dwóch przypadkach. Jeden z zatrzymanych, 68-letni mężczyzna, postanowił bowiem, że nie będzie odpowiadał na pytania policjantów.

Mundurowi zatrzymali go jednak na gorącym uczynku po tym, jak wybrali się 20 listopada do dzielnicy Nowe Miasto. Dzielnicy drugiego komisariatu interweniowali, bo przed godziną 6.00 ktoś zgłosił, że jakiś mężczyzna demoluje zaparkowane samochody.

Po przyjeździe na miejsce zgłoszenia funkcjonariusze zatrzymali na gorącym uczynku sprawcę aktów wandalizmu. Okazało się, że odpowiedzialny

za uszkodzenie pięciu pojazdów na ul. Rymanowskiej i Truskawieckiej jest 68-latek, mieszkaniec Wałbrzycha. Był pijany, wydmuchał 0,8 promila alkoholu, nie chciał odpowiadać na pytania policjantów. Funkcjonariusze znaleźli przy nim młotek, którym powybijał szyby w zaparkowanych samochodach - informują w wałbrzyskiej policji.

Wałbrzyszanin trafił do policyjnej celi, do wytrzeźwienia. Dzień później usłyszał zarzuty, teraz o jego losie zadecyduje sąd. Straty oszacowano wstępnie na około 3 tys. złotych - na szkodę pięciorga mieszkańców miasta.

Drzwi wejściowe do jednego z budynków przy ul. Kasztelańskiej na Podzamczu zniszczył natomiast 31-letni wałbrzyszanin. Funkcjonariusze udowodnili mężczyźnie, że szybę w

Trzy osoby odpowiedzialne za dewastację mieszkań. Jedna z nich została zatrzymana na gorącym uczynku przestępstwa.

drzwiach wybił celowo 7 września tego roku. Uderzył w nie pięścią, czym spowodował straty, ocenione na 810 złotych, tym razem na szkodę spółdzielni mieszkaniowej.

- Sprawca, który jest lokatorem budynku, podczas czynności procesowych przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia. Oświadczył, że w momencie zdarzenia był nietrzeźwy, a wyładował swoją frustrację na drzwiach, gdyż był zdenerwowany - informują policjanci.

W tym samym czasie policjanci zatrzymali w miejscu zamieszkania przy ul. Sygietyńskiego na Nowym Mieście 38-latkę, który 14 października tego roku ostrym narzędziem uszkodził trzy elementy powłoki lakierniczej zaparkowanego przy tej ulicy samochodu. Mężczyzna złożył wyjaśnienia i przyznał funkcjonariuszom, że powodem dewastacji był sąsiedzki konflikt, związany z parkowaniem pojazdów. Właściciel uszkodzonego samochodu oszacował straty na 2,8 tys. zł. Dlatego sprawca również odpowie przed sądem za popełnienie przestępstwa. ©©

REKLAMA

0011445462

Świdnica, 1.12.2025 r.

INFORMACJA

Wójt Gminy Świdnica informuje o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Świdnicy, ul. Głowackiego 4, „Wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży”

Przeznacza się do sprzedaży nieruchomość:

- udziały w wysokości 0,0105 w nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej działkę nr 113/1 o powierzchni 0,0460 ha położoną w obrębie Pogorzała zgodnie z Zarządzeniem nr 140/2025 Wójta Gminy Świdnica z dnia 1 grudnia 2025 roku.

Wójt Gminy Świdnica
Bartłomiej Strózik

Walim stoi przed komunikacyjną rewolucją. Ma być wygodniej i taniej - dla ludzi oraz gminy

Elżbieta Węgrzyn
Walim

Będzie dojazd do wszystkich wiosek w gminie Walim, w tym do Zagórza Śląskiego. I bilety za złotówkę. Wójt zapowiada duże zmiany.

Wójt Walimia Adam Hausman zapowiedział od 2026 roku rezygnację z komunikacji miejskiej Wałbrzycha do Nowego Julianowa, Dzieńmorowic, Walimia i Rzeczek. Zapowiada funkcjonowanie trzech linii gminnych busów. Ma być ich dużo, a dla mieszkańców mają być tanie bilety. Ma też być taniej dla budżetu gminy.

Będzie dojazd do wszystkich wiosek

Po wystąpieniu na sesji Rady Miejskiej w Wałbrzychu 27 listopada, gdzie wójt gminy Walim zapowiedział konieczność rezygnacji z dalszego korzystania z transportu komunikacji miejskiej z Wałbrzycha, samorządowiec idzie za ciosem i zapowiada dla mieszkańców zmiany w komunikacji gminnej od stycznia 2026 roku.

Na czym miałyby one polegać? Na rezygnacji z kursów linii nr 5 do Dzieńmorowic i do Walimia, a także z kursów linii 11 do Nowego Julianowa. Jak zaznacza wójt, chodzi o: wyniki kontroli NIK, wskazującej konieczność wyboru między komunikacją aglomeracyjną i gminną; spadek liczby mieszkańców, korzystających z autobusów z 17 do około 8 proc.; koszty (1,8 mln zł rocznie); także o konieczność skomunikowania innych gminnych miejscowości, jak Glinno, do których nie dojeżdża ani pociąg, ani wałbrzyski autobus.

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Autobusy z Wałbrzycha mają zastąpić na terenie gminy Walim trzy lokalne linie busów.

Wójt zapewnia, że mimo rezygnacji z transportu zbiorowego Wałbrzycha, mieszkańcy nie powinni się martwić.

- Dojazd do Wałbrzycha będzie zapewniony. Będą trzy gminne linie autobusowe - zapowiada Adam Hausman.

Wójt gminy Walim Adam Hausman: - Dojazd do Wałbrzycha będzie zapewniony. Będą trzy gminne linie autobusowe.

Linia pierwsza - będzie startować z Walimia i Rzeczek na przemian i jechać przez Rzeczkę, Walim, Jugowice, Podlesie i dojeżdżać do pętli linii nr 5 w Wałbrzychu w Rusinowej. Ten sam autobus z Bystrzyckiej zrobi kółko do Dzieńmorowic i z powrotem do Rusinowej. Zamiast 11 kursów w te dwa kierunki ma być 16.

Linia druga - ma startować z Glinna, jechać przez Michałkową, Zagórze Śl., Podlesie do Rusinowej w Wałbrzychu. Następnie do Dzieńmorowic, Nowego i Starego Julianowa

i Rusinowej - powrót do Glinna.

Trzecia linia ma jeździć z Walimia przez Jugowice, Zagórze Śl. i zaporę w Lubachowie.

- Mieszkaniec zapłaci za przejazd 1 zł. Gdziekolwiek wsiądzie i wysiadzie, na terenie gminy zapłaci złotówkę. Miesięczny bilet na wszystkie linie ma kosztować 40 zł, zaś uczniowie zapłacą 20 zł. Seniorzy mają mieć bezpłatny przejazd - zapowiada Hausman i zaznacza, że te zmiany wymusza na nim ekonomia: 40-milionowy budżet gminy.

Wójt liczy na to, że transport gminny uruchomi za około 400-500 tys. zł, czyli zaoszczędzi ponad 1 mln zł i skomunikuje wszystkie wsie w gminie.

Mieszkańcy Walimia mają sporą wątpliwość

Oświadczenie wójta wywołało żywe reakcje internautów. Wielu z nich dostrzega nadchodzące utrudnienia. Pojawili się entuzjazm, ale i wątpliwości:

„Czyli będziemy płacić za następne autobusy i następny bilet, by dostać się do danej przychodni. Dobrze zrozumiałam - 3 bilety w jedną stronę?”

„Dlaczego mają płacić za 2 lub 3 bilety, kiedy teraz płacili tylko za jeden. Jadąc np. z Dzieńmorowic czy Walimia do Wałbrzycha?”

Na pytania o dostęp do apteki i usług w Jedlinie-Zdroju wójt odpowiada:

- Z Walimia przez Jedlinę-Zdrój do Wałbrzycha będą 3 kursy i 3 z Wałbrzycha przez Jedlinę-Zdrój w kierunku Walimia. Jeśli będzie inna potrzeba, będziemy reagować na bieżąco.

„Mądra decyzja. Podejrzewam, że będzie przykładem dla innych gmin, jak zaoszczędzić mnóstwo pieniędzy.”

„Wszędzie rządzi kasa, zwykłych ludzi mają gdzieś, nie każdy ma możliwość jeździć samochodem, cofają nas do średniowiecza, nawet w PRL-u jeździli autobusy do Dzieńmorowic. Teraz nic się nie opłaca, przed wyborami będą znowu obiecywać, czego to nie będzie, a później znowu to samo. Będziemy mieli przymusowe wybieżki, żeby się dostać do domów. Masakra!”

„Panie, macie pieniądze, kupcie autobus i zatrudnijcie kierowcę i sprawa załatwiona. Nie będziecie podpisywać

umów itd. Sami będziecie sobie panami.”

Wyrok na Walim?

Braku dojazdu do Walimia i cen dojazdu dla osób z zewnątrz obawiają się też wałbrzyskanie.

„A co z ludźmi, którzy mieszkają w Wałbrzychu, a rodziców mają w Dzieńmorowicach i mają małe dzieci w wózkach? Jak będzie to brane pod uwagę w biletach? I co, jeśli ktoś ma książeczkę zasłużonego dawcy krwi i przejazdu ma za darmo w każdej komunikacji? Jadąc do rodziców będzie musiał iść z pętlą na piechotę, żeby nie płacić za bilet, czy też będzie miał przejazd za darmo?”

„A ja pochwalam, że Zagórze będzie obsługiwane. Ciekawe, ile będzie kosztował bilet dla wałbrzyszanina.”

„Ważna jest częstotliwość kursów, w ciągu dnia. Seniorzy zwykle nie jeżdżą samochodami, ale muszą dotrzeć do lekarzy np., do urzędów, np. Dzieci i młodzież ze szkoły do domu, z domu do szkoły. Czy to wszystko będzie płynnie działało, czy spowoduje wykluczenie z przemieszczania się między małymi miejscowościami a Wałbrzychem, zobaczymy w praktyce.”

„Poczekajmy, sprawdźmy i nie używajmy hejtu i złośliwości w komunikowaniu się z Panem Wójtem Walimia, który wyraźnie mówi o przyczynie tych zmian.”

„Oszczędności w budżecie gminy Walim i pewnie też gminy Wałbrzych (miasta). Ukłony i dziękuję za rzetelną informację. Dojazd do szkół, do pracy, do lekarzy dla niezmotoryzowanych musi być zabezpieczony. Taka była idea rządowa.”©©

Kiedyś ta kamienica szpeciła, za to dziś jest ozdobą

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Narożna kamienica z piękną fasadą - kiedyś szpeciła, teraz będzie ozdobą Placu Grunwaldzkiego w Wałbrzychu.

Są takie miejsca, których remont wpływa na wygląd całej okolicy. Tak właśnie jest z dużą, narożną kamienicą przy ul. Konopnickiej 5a-5b. Po remoncie jej fasady i dachu zyskuje cały rejon Placu Grunwaldzkiego w Wałbrzychu.

Charakterystyczny budynek narożnej kamienicy w zwartej zabudowie północno-wschodniej pierzei ul. Konopnickiej, u zbiegu z ul. Wysockiego, witający wjeżdżających na Plac Grunwaldzki w Wałbrzychu od strony ul. Sikorskiego i Wysockiego „pamięta” jeszcze czasy, gdy Pełcnica płynęła przez centrum w odkrytym kanale.

Budynek przy ul. Marii Konopnickiej 5a-5b powstał około 1915 roku w stylu historyzmu i jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. To jeden

z najbardziej okazałych gmachów w obrębie ścisłego centrum Wałbrzycha.

Zalecenia konserwatorskie dla tego ciekawego budynku z 2018 roku mówiły o konieczności remontu elewacji. Jednak w ramach prac restauratorskich do zachowania jest struktura budynku: jego bryła, forma dachu, kompozycja elewacji, układ osi okiennych, wykrój otworów, detal architektoniczny oraz oryginalna stolarka.

Remont rozpoczęto na przełomie wiosny i lata 2025 roku. Po 20 listopada zaczęto demon-

taż rusztowań. Gmach po remoncie dachu, elewacji i detali architektonicznych wygląda pięknie. Z elewacji znikną historyczne już reklamy. Miejszany odcień dachówki gaszą szarości elewacji. Budynek stanie się ozdobą tej części miasta.

Znacie podobne obiekty w mieście pod Chełmcem? Jeśli tak, podpowiedźcie nam. A my postaramy się o nich napisać i zachęcić władze Wałbrzycha do działania. Bo funkcjonalne, a przy tym piękne gmachy to bez wątpienia nasze wspólne dobro.©©

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Budynek przy ul. Konopnickiej 5 w Wałbrzychu „wychodzi” z rusztowań. I prezentuje się naprawdę okazale.

IDA ŚWIĘTA! NIESAMOWITE, BAJKOWE CENTRUM WAŁBRZYCHA W ŚNIEGU I Z NOWYMI OZDOBAMI ŚWIĄTECZNYMI. DEKO

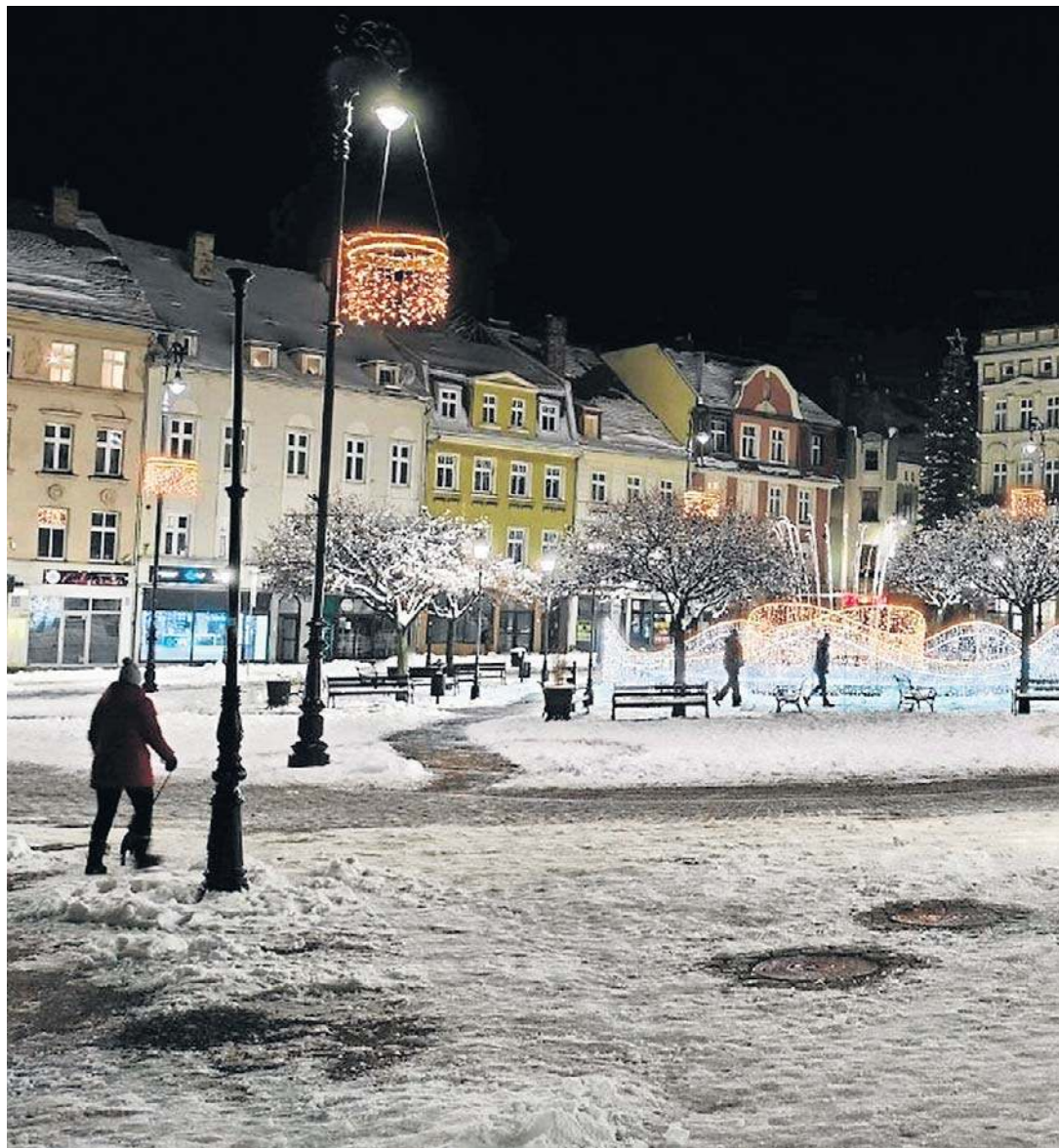
Choinki, prezenty i filiżanki. Magia, jakiej

Wiele świątecznych akcentów pojawiło się w mieście już w ostatnich dniach listopada.

Taka fontanna wydaje się czynna nawet w zimowej scenerii. Śnieg i mróz jej niestraszne!

Aż 162 sztuki nowych elementów dekoracji świątecznych dostarczyła do Wałbrzycha firma Ad

Na świąteczne dekoracje Wałbrzych wydał w tym roku 816 220,47 zł. Patrząc po efektach - warto było!

Warto czekać cały rok, by zobaczyć ściśle centrum miasta w takiej scenerii. Widoki zapierają dech w piersiach!

ORACJE JUŻ CIESZĄ OCZY MIESZKAŃCÓW

nie mieliśmy!

al z Koziegłówek w województwie śląskim. Już cieszą oczy!

Na placu Kościelnym tańczą trzy kolorowe bączki. Nieodparcie wracają wspomnienia dziecięcych zabaw.

Wielka sosna - w tym przypadku już choinka - na placu Magistrackim jest centralnym punktem miejskich dekoracji.

Pięknie udekorowane, przysypane śniegiem drzewka trafiły w ramki. Jakby same ustawiały się do fotografii.

Święta bez prezentów? Niemożliwe! Przypominają nam o tym wielkie, świetlne dekoracje na placu Magistrackim.

Wielkie, kolorowe filiżanki przy Muzeum Porcelany przyciągają uwagę mieszkańców.

Wieczorny spacer w takiej scenerii to niezapomniane przeżycie. I wstęp do świąt!

PAPRYKARZ SZCZECIŃSKI, CZYLI PRL PRZETRWAŁ W KUCHNI

Wielbiciele tego smakołyku, a jest ich i dziś niemało, mają swoje nieformalne święto 1 grudnia. Tego dnia, w 1968 r., paprykarz został opatrzony znakiem „Q”.

Mariusz Grabowski

Oznaczało to, że jest nie tylko dobry, ale też stanowi dumę socjalistycznej gastronomii. Po pół wieku paprykarz wciąż ma się dobrze. Co więcej, ze skromnej przekąski awansował do katalogu dań „kultowych”, jak schabowy, pomidorowa z ryżem i sałatka warzywna.

Z zakresu konserw

Imaginarium PRL-owskiej gastronomii miało swoje ograniczenia: biedę, wieczny niedobór dóbr spożywczych i estetykę, która zbyt wyrafinowanie uważała za burżuazyjny przesąd. Budowniczy socjalizmu miał pożywiać się solidnie i narodowo w treści: zupami z wkładką mięsną, kotletami w towarzystwie polskich ziemniaków, zaś na deser owocami z PGR-owskich sadów.

W kwestii przekąsek dominowały ryby i nabiał, a z garmażu pasztetowe, kaszanki i salcesony. Gdy zatem w połowie lat 60. w szczecińskim „Gryfie”. Przedsiębiorstwo Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich, technologzy opracowali recepturę konserwy rybnej o oryginalnym smaku, asortyment dań gotowych znacząco się wzbogacił.

Było to możliwe, bowiem w 1962 r. Zakłady Rybne w Szczecinie połączono z Zakładem Produkcji Konserw PPDiu „Gryf”. W ten sposób powstał czolowy polski producent konserw rybnych. Paprykarz z „Gryfa” był ponoć wynikiem pomysłu racjonalizatorskiego na zagospodarowanie odpadów po wykrawaniu kostki rybnej z zamrożonych bloków rybnych. Poza mięsem w pierwotnym oryginalnym paprykarzu była pulpa z pomidorów, ryż, warzywa i przyprawy. Pierwsze puszkę paprykarza zeszły z taśmy produkcyjnej „Gryfa” w 1967 roku. 1 grudnia 1968 r. szczecińska puszkę paprykarza otrzymała wspomniany wyżej znak jakości.

Błękitka nie lubimy

Można zatem powiedzieć, że paprykarz zrodził się przypadkiem. – Kiedyś nasi technologzy ze statków-chłodni spróbowali w którymś z afrykańskich portów lokalnego przysmaku czop-

czop. Była w tym ryba, ryż i bardzo ostra przyprawa – pima – wspominał Bogusław Borysewicz, założyciel Zakładu PPDiu „Gryf”.

Według normy ZN-67/ZGR-09815 obowiązującej od 1 lutego 1967 r. paprykarz szczeciński to „rozdrobniona masa powstała przez wymieszanie mięsa ryb z ryżem, koncentratem pomidorowym, olejem, cebulą, przyprawioną pieprzem nigeryjskim”. Potem recepturę wielokrotnie modyfikowano i zmieniano. W miarę narastającego kryzysu gospodarczego i dostępności danego surowca zmieniał się także skład paprykarza – stosowano późniejsze gatunki ryb, np. błękitka zamiast mintaja, wyeliminowano pime, a ryż próbowano zastąpić kaszą.

Paprykarz zyskał niezwykłą popularność w kraju – był nieodłącznym elementem stołówek zakładowych, obozów harcerskich i kantyn wojskowych – ale trafiał także za granicę. Eksportowany był m.in. do ZSRR, Danii, USA, Japonii, Jordanii, Liberii, Węgier, Wybrzeża Kości Słoniowej, a nawet egzotycznego Togo.

Był patent czy nie?

Marek Rudnicki, dziennikarz „Głosu Szczecińskiego”, przeprowadził w 2011 roku śledztwo w niezwykle ważkiej sprawie: czy paprykarz szczeciński został w PRL-u opatentowany? Tak twierdził m.in. Bogusław Borysewicz, ale dokumentów nie udało się odnaleźć. – Nasze produkty otrzymywały znak towarowy i były zgłaszane do urzędu patentowego. (...) Taki patent dostał np. „Koreczki szczecińskie” i są pośrednim dowodem, że taki patent istniał – przypomniał.

W Urzędzie Patentowym RP informują, że firma PPS „Gryf-ryb” (następczyni „Gryfa”) trzy razy ubiegała się o patent dla „Paprykarza szczecińskiego”, ale dopiero w latach 1992-1996. Dostała decyzję odmowną. Dlaczego? Nie wiadomo. Dodajmy, że na przełomie lat 60. i 70. aż osiem wyrobów „Gryfa” otrzymało znak jakości „Q”, w tym bardzo popularna niegdyś „Sałatka pikantna z makreli” oraz „Brysling w oleju aromatycznym”.

Dziś paprykarz w różnych wersjach i od różnych producen-

Twórcy instalacji pomnika paprykarza szczecińskiego, który kiedyś zdobył Szczecin: Bogusław Dydek i Jacek Jastrzębski.

tów widnieje nawet na ministerialnej liście produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego – obok „Pasztetów” Bogumiły Polańskiej, jezirowego ogórka kiszzonego, kapusty kiszzonej z beczki, ogórka koblarskiego, chleba razowego

koprzywieńskiego, śliwek z Dębiny, miodu drahimskiego oraz trójniaka.

Chleb, paprykarz, wódka

W 2003 r. Adam Zadworny z „Gazety Wyborczej”, pisząc

tekst o paprykarzu, przeprowadził niecodzienny eksperyment: rozesłał wśród znajomych ankietę na temat jego smaku. Odezwy był jednoznaczne: „Bywał mniej lub bardziej pikantny, cholera wie, od czego to zależało”; „Czasami jak rzucili gorszą partię, to kręgosłupy się trzęsły, kawałki płetw, łusek. Ale w akademiku wszystko się jadło”; „Kiedyś próbowałem go podgrzać, bo na puszcze było napisane, że można też jeść na gorąco. Wyszło coś strasznego”.

Co ciekawe, nikt nie przyznał się do tego, że smaku tego produktu nie zna. To z jednej strony efekt jego dawnej sławy, z drugiej zaś niekończącego się kryzysu gospodarczego w Polsce Ludowej. Paprykarz często nie spełniał bowiem wymogu pierwotnej normy zawartości 50 proc. mięsa rybiego, a poza mięsem trafiały do niego wszelakie odpady, nierzadko budzące grozę. W kilku numerach „Kuriera Szczecińskiego” z połowy sierpnia 1972 roku alarmowano, że w pewnej partii paprykarza znaleziono „elementy metalowe przypominające fragmenty łożyska tocznego”.

Specjał ze Szczecina miał za to podstawową zaletę: był ogólnie dostępny, tani i rzucił się w oczy z powodu czerwonej etykiety. Pasował jako przekąska, mógł być zagryzką do alkoholu, przydawał się na wycieczkach i przy ognisku. W 1970 r. puszkę paprykarza kosztowała 2,5 zł, tyle co bochenek chleba. Dla porównania: kilo cukru 2,70 zł, litr mleka 3,30 zł, kilo margaryny 34 zł, tabliczka czekolady 15 zł, a pół litra wódki 50 zł.

Zrodzone z nostalgii

Gdyby klasyfikować kulinaria wedle sentymentu, paprykarz trafiłby do popularnej kategorii „kiedyś wszystko było lepsze”. Rosł podczas domowych obiadów był bezkonkurencyjny, bo z „prawdziwej kury”; kaszankę można było przysmażyć na patelni; salcesony były smaczniejsze, bo w ogóle były – od włoskiego po brunswicki. Piwo „Łomża”, produkowane w PRL-owskim browarze nie miało zaś konkurencji na wschód od Wyszki.

Nawet bułka z pieczarkowym farszem, która uchodziła w późnych latach 80. za rodzinny fast food, spełniała kanony gastronomicznej satysfakcji. Podobnie jak bajaderka – ciasto z resztek, które mogłoby pretendować do miana ówczesnego polskiego zero waste, gdyby nie narodziło się prozaicznie, z kryzysu.

Nostalgii nie wolno lekceważyć, ale nie można przeceniać. Autorzy wpisu na rządowej stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapomnieli, że paprykarz szczeciński to ostatecznie jedynie puszkę rybną, nawet jeśli owiana sentymentem, a nie potrawa definiująca polską gastronomię. „Paprykarz szczeciński zdobywa wiele nagród, m.in.: I miejsce w konkursie »Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów«, a także III miejsce w wakacyjnym konkursie kulinarnym »Zachodniopomorskie Je Je Je!«”.

Echem tam pompowanej sławy jest m.in. „pomnik” Paprykarza Szczecińskiego autorstwa Bogusława Dydka i Jacka Jastrzębskiego – rodzaj instalacji przedstawiający monstrualną puszkę, który wabi turystów na plac Gryfitów na Łasztowni w Szczecinie. Walory estetyczne pomnika są dyskusyjne, wrażenie – piorunujące.

„Przez nas wykonane”

Na koniec kilka słów o jeszcze jednym elemencie: paprykarz szczeciński jest co prawda przykładem regionalnej gastronomicznej wyznacznicości swoich czasów, ale z czasem stał się memicznym elementem ogólnonarodowej dumy. Podobnie jak majonez kielecki, flaki zamojskie czy śliwka nałęczowska. Ma to niewiele wspólnego z daniami, które zrodziły się w Polsce Ludowej z powodu narodowych kompleksów. Takie fenomeny kulinarne, jak fasolka po bretońsku, śledź po japońsku, kurczak po mandaryńsku, ryba po grecku, sałatka grecka czy wreszcie rodzimej produkcji włoska mortadela zaliczyć można do dań „kuchni wyobrażonej” z czasów, gdy Polską rządziли towarzysze Gomułka i Gierek.

Elżbieta Szczepańska w „Bohemistyce”, czasopiśmie Uniwersytetu Jagiellońskiego (nr 2 z 2020 r.), w tekście „Na tropie czeskich i polskich ciekawostek kulinarnych” zalicza te dania do kategorii „marzeń” i podsumowuje: „Ich nazwy świadczą raczej o polskich wyobrażeniach o tamtejszych kuchniach, ale jednocześnie odpowiadają raczej polskiemu gustowi kulinarnemu”.

Paprykarz nie jest jednak „wyobrażony” – jest całkowicie realny, nie ma odpowiednika winnych gastronomiach. „Patrzcie, mówimy, to jest nasze, przez nas wykonane” – można by zacytować tekst z „Misja”. Przynajmniej jeśli idzie o puszkę rybną, co się nam za komunę udało. ©

„PÓŁNOC-POŁUDNIE”. PRZYJAŹŃ I MIŁOŚĆ W CIENIU BRATOBÓJCZEJ WOJNY

Zrealizowany z wielkim rozmachem, najdroższy w dotychczasowej historii telewizji, angażujący niekwestionowane gwiazdy ekranu i z tysiącami kostiumów z epoki – minęło 40 lat od premiery serialu „Północ-Południe”.

Wojciech Obremski

To była jedna z tych produkcji przeznaczonych na mały ekran, które śmiało dorównywały największym hollywoodzkim obrazom – wciągająca i dramatyczna fabuła, piękne scenografie, oddanie ducha tamtych lat i przejmująca muzyka Billa Conti'ego (wcześniej odpowiadającego za ścieżkę dźwiękową m.in. w „Dynastii”) – nic dziwnego, że serial „Północ-Południe” skradł serca widzów na całym świecie.

Gwiazdy w każdym kadrze

Podzielony na trzy serie (w tym przypadku trzy księgi, analogicznie do tomów pierwowzoru) cykl oparto o powieść Johna Jakes'a o tym samym tytule. Została tu przedstawiona historia wieloletniej przyjaźni dwóch rodzin – właścicieli ziemskich z amerykańskiego Południa oraz przemysłowców z Północy. Mainowie posiadający niewolników to plantatorzy z Karoliny Południowej, podczas gdy Hazardowie, mieszkający w małym mieście w Pensylwanii, czerpią zyski z przemysłu, głównie hutniczego. Relacje między dwoma klanami oddają ówczesne podziały między Północą a Południem, co ostatecznie prowadzi do wojny secesyjnej, która wystawia zażyłość rodzin na ciężką próbę, stawiając je po przeciwnych stronach konfliktu.

Serial stał się ważnym punktem zwrotnym dla wielu aktorów – ugruntował pozycję Patricka Swayze'go (wcielił się w Orry'ego Maina), który miał wówczas za sobą zaledwie kilka, niezbyt głośnych ról telewizyjnych i kinowych. Nie bez znaczenia dla popularności produkcji był fakt, że zaproszono do niej także prawdziwe gwiazdy ekranu, takie jak: Lesley-Anne Down, Gene Kelly, Peter O'Toole, Kirstie Alley czy Elizabeth Taylor. W sumie przez plan przewinęło się ponad 140 aktorów (nie licząc statystów). Na jego potrzeby uszyto około 8700 kostiumów z epoki, z czego 3300 damskich (każda z głównych aktorek miała ich około 30).

Uczniowie statystami i wstawiony Swayze

W rolę George'a Hazarda wcielił się James Read, który spędził wcześniej kilka miesięcy na ranchu Patricka Swayze'ego, gdzie uczył się jazdy konnej.

Twórcy zadbali o każdy szczegół: jako że współczesna akademia wojskowa West Point w Nowym Jorku różniła się diametralnie od tej z roku 1842, sceny dziejące się w akademii nakręcono w Historic Jefferson College w Natchez. Co ciekawe, kadeci tej szkoły wystąpili jako statyści, dostając nawet pozwolenie od władz na zapuszczenie włosów. Zaś w pobliżu uczelni, na potrzeby serialu, zainscenizowano bitwę pod Churubusco między wojskami amerykańskimi i meksykańskimi, a w zdjęciach wzięło udział czternaście grup rekonstrukcyjnych.

Nie wszystko na planie szło gładko: jak wspominała Kirstie Alley, Patrick Swayze miał zwyczaj być na planie pod wpływem alkoholu. – To nie był idealny facet. Powiem tylko, że Patrick zawsze sporo pił, a na planie serialu „Północ-Południe” niemal cały czas był wstawiony – twierdziła po latach Alley. Mało tego: w 2012 roku ogłosiła ona światu, że podczas kręcenia serialu flirtowała z aktorem (oboje byli wtedy w związkach małżeńskich, z czego Alley od kilku lat była żoną Petera Stevensona, który również zagrał w serialu, wcielając się w Billy'ego Hazarda). Mimo to miała przyznać się żoną Swayze'ego, zaś podczas pogrzebu aktora w 2009 roku poproszono ją o wygłoszenie mowy. – Bardzo chciałam mieć romans z Patrickiem Swayze, ale oboje byliśmy po ślubie, więc nic by z tego nie wyszło – zdradziła Alley w programie „Celebrity Big Brother”. Trzeba jednak dodać, że wielu fanów Swayze'ego nie wierzyło w rewelację opowiedzianą przez Kirstie Alley.

Cztery małżeństwa i rozwód

Zresztą praca na planie najwyraźniej sprzyjała gorącej atmosferze – podczas kręcenia serialu „Północ-Południe” narodziły się aż cztery małżeństwa.

Nie bez znaczenia dla popularności produkcji był fakt, że zaproszono do niej także prawdziwe gwiazdy ekranu, takie jak choćby Patrick Swayze i Lesley-Anne Down.

I tak, ślub wzięli James Read i Wendy Kilbourne, którzy w serialu grali męża i żonę (George Hazard i Konstancja) co, jak wiadać, spodobało im się do tego stopnia, że postanowili spróbować małżeństwa na serio.

Na ślubnym kobiercu stanęli także Jonathan Frakes (Stanley Hazard) i Genie Francis (Brett Main Hazard). Wprawdzie oboje znali się już wcześniej z planu serialu „Bare Essence”, ale dopiero ponowne spotkanie w trakcie kręcenia „Północy-Południa” zakończyło się ostatecznie ślubem.

Lesley-Ann Down (serialowa Medeline Febray LaMotte) zaś zakochała się w asystencie kamerzysty Don FauntLeRoyu, który wkrótce został jej trzecim mężem. Z kolei kamerzysta Chris Hager, którego wprawne oko wypatrzyło na planie Terri

Garber (grającą siostrę Orry'ego), niedługo potem ożenił się z nią – tutaj niestety małżeństwo zakończyło się po zaledwie trzech latach.

Księga „Północy-Południa” (zatytułowana „Północ i Południe”) miała telewizyjną premierę 3 listopada 1985 roku i do dziś pozostaje siódmym najchętniej oglądanym miniserialem w historii telewizji. Emisja II („Miłości i wojny”) rozpoczęła się 4 maja 1986 roku, zaś na księgę III („Niebo i piekło”) widzowie musieli czekać prawie osiem lat (do 27 lutego 1994 roku). Na pierwszy rzut oka wiadać, że seria ta powstała trochę na siłę, jednak wypadła ją nakręcić, gdyż autor powieściowego pierwowzoru John Jakes również napisał trzy tomy, zaś jego zamysłem było ukazanie lo-

sów bohaterów przed wojną secesyjną, w jej trakcie i po jej zakończeniu.

Jednak kiedy „powojenne” odcinki pojawiły się na ekranie, widzowie i krytycy byli rozczarowani; krzyżowali twórców odejście od rozmachu i atmosfery poprzednich sezonów, w dodatku nie pomagał fakt, że Patrick Swayze odmówił powtórzenia swojej roli w księdze III. Początkowo zamierzał pojawić się w epizodycznej roli, jednak zrezygnował w ostatniej chwili, z powodu „różnic twórczych”. Twórcy wykorzystali więc jego postać, korzystając z retrospekcji z poprzednich dwóch odsłon cyklu.

Numer jeden nad Wisłą

Trzeba też dodać, że serial różnił się w kilku aspektach od li-

terackiego pierwowzoru. Przykłady? Pomijając fakt skupienia się bardziej na wątku miłosnym niż na działaniach wojennych, serialowy Orry jest połączeniem książkowego Orry'ego i jego starszego brata Coopera (który pojawia się dopiero w ekranizacji „Nieba i Piekła”). Ponadto podczas wojny z Meksykiem Orry z książki traci rękę. W serialu to pominięto, bo, jak przyznał sam John Jakes, filmowcy nie chcieli, by widzowie zamiast śledzić akcję filmu, zastanawiali się, gdzie Patrick Swayze ma ukrytą kończynę. W dodatku w wersji książkowej Orry nie dożywa końca wojny (ginie jeszcze w pierwszym tomie), zaś w serialu traci życie na początku sezonu trzeciego.

Aby najlepiej urealnić epokę wojny secesyjnej, nie szczędzono środków – całość kosztowała ponad 25 milionów dolarów. Kiedy pierwszy odcinek „Północy-Południa” pokazała w Polsce telewizyjna „Jedynka” (w niedzielny wieczór 18 lutego 1990 roku), serial z miejsca stał się przebojem numer jeden, a w porze emisji pustoszyły ulice. Nic dziwnego: dla polskiego widza była to pierwsza produkcja telewizyjna o takiej skali rozmachu. Nakręcona również z niemałą pompą „Dynastia” miała zawitać nad Wisłę dopiero za kilka miesięcy, toteż nic dziwnego, że kolejne odcinki „Północy-Południa” były jedynym tematem rozmów w poniedziałkowe poranki w szkołach, biurach czy fabrykach. Gdy emisję powtórzono na przełomie lat 1995/96 w ramach programu „Seriale wszech czasów”, cykl nadal cieszył się sporą popularnością.

Sukces „Północy-Południa” sprawił, że myślano o kontynuacji serialu. Kilkanaście lat temu zapowiedziano nakręcenie cyklu „Północ-Południe: Nowe pokolenie”. Produkcja miała skupić się na losach potomków Mainów i Hazardów, przez pryzmat istotnych wydarzeń XX wieku, jednak z planów tych nic nie wyszło.

Imoże to lepiej, bo, jak uczy historia, udoskonalanie na siłę czegoś, co doskonałe, daje nie- rzadko odwrotny efekt. A, jak wiemy, w przypadku seriali, zasada ta sprawdza się bardzo często. ©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELEPANORAMA

Program telewizyjny

THRILLER PIĄTEK TVP KULTURA 20:05

Nitram

Twórca głośnych filmów „Snowtown”, „Prawdziwa historia gangu Kelly’ego” i „Makbet”, Justin Kurzel, udowadnia, że rodzinne problemy, emocjonalne deficyty czy dorastanie w samotności to prawdziwie wybuchowa mieszanka. Bohaterem filmu jest Martin Bryant, który w kwietniu 1996 roku zastrzelił 35 turystów odpoczywających w wakacyjnym ośrodku na Tasmanii. Reżysera interesuje, jaki splot wydarzeń doprowadził bohatera do masowej zbrodni. Przygląda się życiu Bryanta z dystansem, ale jednocześnie bierze pod lupę każdy szczegół, który pozwala nam dostrzec zapowiedź tragedii. Z chirurgiczną precyzją analizuje jego relacje z innymi ludźmi oraz to, jak wpływały one na jego psychikę. To historia o samotności, alie-

nacji i braku zrozumienia, która wstrząsa do głębi. „Nitram” to nie tylko thriller psychologiczny, ale również głęboka refleksja nad współczesnym społeczeństwem. Film prowokuje do dyskusji na temat odpowiedzialności za czyny jednostki, roli rodziny i instytucji oraz niebezpieczeństw związanych z przemocą.

KOMEDIA SOBOTA TVP 1 20:25

Chrcziny

Osadzona w realiach PRL-u opowieść o burzliwym spotkaniu rodzinnym, które nieoczekiwanie dodatkowo komplikuje wprowadzenie stanu wojennego. Grudzień 1981 roku. Marianna (Katarzyna Figura), gorliwa katoliczka, organizuje chrcziny swojego najmłodszego wnuka. Chce wykorzystać uroczystość do pojednania skłóconych od lat dzieci. Plany Marianny zostają jednak zakłócone przez wprowadzenie przez Jaruzelskiego stanu wojennego. Zdeteminowana, by doprowadzić do rodzinnego pojednania, postanawia ukryć przed dziećmi prawdę o sytuacji w kraju. Film skupia się na relacjach między rodzeństwem. Tadeusz, praworządny katolik, jest w konflikcie z bratem Wojtkiem (Tomasz Schuchardt), komunistą. Między nimi jest najmłodszy brat Tolo (Maciej

Musiulowski), miłośnik imprez, alkoholu i zachodniej muzyki. Do rodzinnego spotkania swoje problemy wnoszą też siostry: Irka (Marta Chyczewska) z nieakceptowanym przez matkę starszym partnerem, Teresa (Agata Bykowska) jako „matka-Polka” oraz Hanka (Marianna Gierszewska), skrywająca informację o ojcu swojego dziecka.

DRAMAT OBYCZAJOWY SOBOTA TVP KULTURA 20:00

Żona

Joe Castleman właśnie dowiaduje się, że został laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie literatury. Dla amerykańskiego pisarza to nie tylko wielkie wyróżnienie, ale i podsumowanie jego trwającej od lat 50. błyskotliwej kariery. W drodze do Sztokholmu towarzyszy mu żona Joan – jego towarzyszka, opiekunka i redaktorka od blisko 40 lat. Zawsze elegancka, błyskotliwa, wspierająca. Do Europy jedzie również syn Castlemanów, David oraz pracujący nad biografią noblisty dziennikarz Nathaniel Bone. Sukces Joego wydają się świętować wszyscy, choć zaczynają też padać niewygodne pytania, np. o prawdziwą rolę pani Castleman w powieściopiskarskiej karierze męża. Film Björna Runge jest adaptacją powieści amerykańskiej autorki Meg Wolitzer. To opowieść o stojącej za sukcesem męża kobiecie, która niespodziewanie odzyskuje

własny głos. Twórcy filmu prowadzą narrację dwutorowo, plan współczesny uzupełniając retrospektywami ukazującymi początki związku Castlemanów. Złożoną postać tytułowej bohaterki wspaniale ukazała Glenn Close, wyróżniona za swoją kreację m.in. Złotym Globem oraz nominacją do Oscara i BAFTA. Jako Joego zobaczymy wybitnego brytyjskiego aktora Jonathana Pryce’a. Partnerują im Christian Slater, Max Irons, Karin Franz Krolf i Elizabeth McGovern.

PONIEDZIAŁEK 8 Grudnia

TVP 1 DVB TT 6.15 Akacja 38 (750) 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (49) 9.00 Ranczo (28) 10.00 Komisarz Alex (44) 11.00 Ojciec Mateusz (16) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 To się opłaca 12.55 Planeta Ziemia III: Lasy – serial dok. W. Bryt. 14.00 Wichrowe wzgórze (313) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (769) 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4612) 18.45 Akacja 38 (763) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Teatr TV: Wycinka Holzfällen cz. II – spektakl Polska 2025 Reż. Krystian Lupa, wyk. Hałina Rasiakówna, Jan Frycz, Anna Ilczuk 22.00 Postscriptum: Wycinka cz. II 22.30 Tętno 3 – film dok. Polska Film w obiektywny sposób przedstawia problematykę syndromu postaborcyjnego, opierając się na badaniach naukowych i opiniach wybitnych ekspertów z dziedziny psychologii, psychiatrii oraz medycyny. 23.40 Balans bieli – magazyn 0.15 Wykrywacz kłamstw 0.45 Czarny czwartek. Janek **** Wiśniewski padł – dramat hist. Polska 2011	TVP 2 DVB TT 5.40 M jak miłość (1650) 6.30 Rodzina (nie od) święta 6.55 Barwy szczęścia (3271) 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.50 Okrasa łamie przepisy – magazyn 12.30 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Miłość i nadzieja (348) – serial obyczaj. Turcja 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (799) – serial obyczaj. Polska 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (287) – telenowela 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Miłość i nadzieja (349) – serial obyczaj. Turcja 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3271, 3272) – serial Polska 20.40 Kulisy „M jak miłość” 20.55 M jak miłość (1895) – serial Polska 21.55 Na sygnale (800, 801) Wiktor musi przejść operację wycięcia pęcherzyka żółciowego. A na kolejnym dyżurze zespół Britney i Romka musi pomóc nastolatce, która nagle straciła przytomność. Anna znów trafia na celownik Lisickiego. 22.55 Cztery pory roku w Hawanie (3) – serial kryminalny Hiszpania/Kuba 23.55 Wojna o prąd – film biograf. *** W. Bryt./Rosja/USA 2017 Reż. Alfonso Gomez-Rejon, wyk. Benedict Cumberbatch, Oliver Powell, Sophia Ally 1.55 Stulecie Winnych (48)	Polsat DVB TT 5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 14.40 Dlaczego ja? (1401) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (881) 17.00 Gliniarze (1042) Detektywi badają sprawę zwłok porzuconych na torach kolejowych. W trakcie śledztwa wychodzi na jaw, że zmarły prowadził podwójne życie. 18.00 Pierwsza miłość (4110) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Szybcy i wściekli 9 – film *** sensacyjny USA/Tajlandia/Kanada/Japonia 2021 Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster 23.00 Nikt – film sensacyjny USA/**** Japonia/Chiny 2021 Reż. Ilya Naishuller, wyk. Bob Odenkirk, Aleksiej Serebriakow, Connie Nielsen Niedoceniany mąż i ojciec po włamaniu do domu odkrywa w sobie uśpione, brutalne instynkty, dzięki którym już nikt nigdy go nie zlekceważy. 1.00 Piąta fala – film sf USA/W. *** Bryt. 2016	TVN DVB TT 5.15 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Lizawka”, Poznań – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Warszawa – reality show 13.55 The Floor – teleturniej Polska 14.35 Ukryta prawda (1535, 1536) – serial fabularno-dokumentalny Polska 16.50 Szpital św. Anny (20) Personel szpitala angażuje się w pomoc poszkodowanym w wypadku. Na miejscu katastrofy pomagają Marta i Tomek oraz Wojtek, który bierze udział w segregowaniu rannych. Zosia dowodzi na oddziale ratunkowym. 17.55 Detektywi (185) – serial fabularno-dokumentalny 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4128) – serial Polska 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Mafia Mamma *** – komedia sensacyjna W. Bryt./Włochy 2023 Reż. Catherine Hardwicke, wyk. Toni Collette, Monica Bellucci, Sophia Nomvete 23.45 Strzelec – thriller USA 2007 **** Reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña Były snajper korpusu marines zostaje wmieszany w intrygę na najwyższym szczeblu. 2.20 Co za tydzień 2.50 Szpital św. Anny (65)	TVN 7 DVB TT 6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (72) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny 20.00 **** Sekcja rytmiczna – thriller W. Bryt./Hiszpa./Ir./USA 2020, reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively, Jude Law 22.25 **** Fokus – komedia krym. USA/Argent. 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith, Margot Robbie 0.30 Mówię Wam 1.50 Żyjąc z potworem 2.40 SOS. Ekipy w akcji 3.30 Fachowcy	TV 4 DVB TT 5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (218, 219) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 18.00 Policjantki i policjanci (1310, 1311) 20.00 Uroczysko (123, 124) 21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (940) 22.00 Sprawiedliwi. Trójiasto (57) – serial krym. Polska 23.05 **** Hanna – film sens. USA/W. Bryt./Niemcy 2011 1.25 Love Island. Wyspa miłości	TVP Kultura DVB TT 9.00 Noce i dnie (5) 10.10 **** Za ścianą – dr. Polska 1971 11.20 **** Mała księżniczka – film dla dzieci USA 1939 13.05 John i Yoko: Nad nami już tylko niebo 14.45 Wstęp wolny 15.00 Tamte lata, tamte dni 15.40 **** Personel – dr. Polska 1975 17.00 Noce i dnie (6) 18.05 Tygodnik kulturalny 19.00 Muzyka w zabytkach 20.00 **** La Gomera – kom. krym. Rum./Fr./Niem./Szwajc./Szw. 2019 21.45 Porozmawiajmy szczerze 22.25 **** Mary Reilly – horror W. Bryt./USA 1996 0.25 Łódź Kultury	TV Trwam DVB TT 10.15 Rozmowy niedokończone 11.20 Stan bezpieczeństwa państwa 11.30 Warto być ojcem 12.20 Miłość większa niż strach 13.30 Msza święta 14.30 Ze Swojczan do wolności 15.25 Kolor Boga 16.00 Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 17.30 Moja parafia 18.00 XXXIV Rocznicą powstania Radia Maryja 20.00 Informacja 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Z wędką... 22.30 Moja wyspa wiary 23.15 Zapomniany sprawiedliwy – Tadeusz Melski	TVP Sport DVB TT 8.00 Piłka nożna: ŁKS Łódź – Wisła Kraków 10.05 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Raków Częstochowa – GKS Katowice 12.15 Futsal: Mezz o 3. miejsce; Finał 16.15 Piłwanie na krótkim basenie: ME w Lublinie: Podsum. 17.40 Magazyn Betclik 1. Ligi 18.55 (L) Piłka nożna: Betclik 1. Liga: Śląsk Wrocław – Stal Rzeszów 21.00 Magazyn Betclik 1. Ligi 21.35 Gol 22.55 Sportowy wieczór 23.20 Piłka ręczna: MŚ kobiet w Niemczech i Holandii 1.10 Piłka nożna: Liga hiszp. kobiet: FC Barcelona Femeni – UD Tenerife Femenino	TV Puls DVB TT 6.00 Nash Bridges (27, 28) 8.00 Kobra – oddział specjalny (2) 9.00 Unforgettable: Zapisane w pamięci (46) 10.00 Zbuntowany anioł (205, 206) 11.55 Wspaniałe stulecie (45, 46) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (371, 372) 15.50 Ranczo (34, 9) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (898, 899) – serial obyczaj. Polska 20.00 **** Komornik – film sens. W. Bryt./USA 2018 22.00 **** Kickboxer – film sens. USA 1989 23.50 **** Akt odwagi – film sens. USA 2012
--	--	---	--	---	--	---	---	---	--

WTOREK 9 Grudnia

TVP 1	D3 T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (50) 9.00 Ranczo (29) 10.00 Komisarz Alex (45) 11.00 Ojciec Mateusz (17) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy 13.00 Niesamowite wyspy Australii: Wyspa Lady Elliot 14.00 Wichrowe wzgórze (314)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (770) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4613) 18.45 Akacjowa 38 (764) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (51) Wiadomość o Udalskim szybko roznosi się po Polskim Polu, docierając do Sałacińskiego, który głęboko przeżywa śmierć byłego skarbnika. Archeolodzy kończą wielomiesięczne wykopalska i przygotowują wystawę. 21.10 November Man – thriller *** USA/W. Bryt. 2014 Reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Olga Kurylenko, Luke Bracey 23.05 Zmowa pierwszych żon *** – komedia USA 1996 Reż. Hugh Wilson, wyk. Goldie Hawn, Diane Keaton, Bette Midler 0.50 Wykrywacz kłamstw	

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

ŚRODA 10 Grudnia

TVP 1	D3 T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (51) 9.00 Ranczo (30) 10.00 Komisarz Alex (46) 11.00 Ojciec Mateusz (18) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 Rok w ogrodzie extra 13.00 Niesamowite wyspy Australii: Wyspa Kangura 14.00 Wichrowe wzgórze (315)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (771) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4614) 18.45 Akacjowa 38 (765) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Zaraz wracam (52) Zdesperowany szantażem Sałaciński bezsukutecznie szuka pomocy u Wiktorii i próbuje zdobyć pieniądze dla szantażysty. Tymczasem problemy Anny z byłym mężem zaczynają wpływać na Marię. 20.55 (L) Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: 6. kolejka fazy ligowej: Real Madryt – Manchester City 23.05 Mechanik: Czas zemsty – *** film sensacyjny Niemcy/USA 2005 Reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Ben Cross, Ivan Petrushinov 0.45 Wykrywacz kłamstw 1.10 November Man – thriller *** USA/W. Bryt. 2014	

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	D3 T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 11.35 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 14.40 Dlaczego ja? (1402) – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (882) 17.00 Gliniarze (1043) 18.00 Pierwsza miłość (4111) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 20.00 Samarytanin *** – film sf USA 2022 Reż. Julius Avery, wyk. Sylvester Stallone, Javon 'Wanna' Walton, Pilou Asbæk Pewien bohater strzegł bezpieczeństwa w mieście, jednak zniknął ponad 20 lat temu w wyniku tragicznego wydarzenia. Nastoletni Sam postanawia odkryć, czy mityczna postać wciąż żyje i czy może zapobiec kolejnej tragedii w okolicy. 22.10 Granice wytrzymałości *** – thriller USA/Niemcy 2000 Reż. Martin Campbell, wyk. Chris O'Donnell, Scott Glenn, Robin Tunney 0.55 Battleship: Bitwa o Ziemię *** – film przygodowy USA/Japonia 2012 3.40 Ewa gotuje	

TVN	D3 T
5.10 Jak to jest zrobione? 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Cuda wianki”, Kraków 13.55 The Floor – teleturniej Polska 2025 14.35 Ukryta prawda (1537, 1538) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 16.50 Szpital św. Anny (21) Kaśka, która uległa wypadkowi, trafia do szpitala. Zosia zajmuje się mężczyzną, który pracuje jako klaun i od pewnego czasu miewa omdlenia. Ojciec Zyty nie zgadza się na operację. 17.55 Detektywi (186) 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4129) – serial Polska 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Wojna światów *** – film sf USA 2005 Reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Cruise, Dakota Fanning, Miranda Otto Ray nie najlepiej sprawdza się jako ojciec Robbiego i Rachel. Kiedy dochodzi do niecodziennych wydarzeń – Ziemia nie staje się celem ataku obcej cywilizacji – Ray, chcąc ocalić dzieci, podejmuje niebezpieczną wyprawę. 0.00 Superwizjer 0.40 Gliniarz z Beverly Hills **** – komedia sensac. USA 1984 2.55 Kuba Wojewódzki 3.50 Nastolatki rządzą... kasą	

TVN 7	D3 T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (73) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 **** Przemysł – dramat USA/Kan. 2018, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Bradley Cooper, Laurence Fishburne 22.35 **** To – horror USA/Kan. 2017, reż. Andy Muschietti, wyk. Bill Skarsgård, Jaeden Martell, Sophia Lillis 1.15 *** Interkosmos – film sf USA 1987 3.25 SOS. Ekipy w akcji	
TVP Kultura	D3 T
9.00 Noce i dnie (6) 10.05 *** Pestka – melodr. Polska 1995 11.50 Isaac Asimov. List do przyszłości 13.00 Historia mistrza: Jeff Beck. Wiecznie w trasie 14.40 Hala odlotów 15.45 **** C.K. Dezerterzy (1) – kom. Polska/Węgry 1986 17.20 Noce i dnie (7) 18.25 Łódź Kultury 19.05 Filmo-teka Małopolska: Ania. Rzecz o Annie Dymnej 20.00 Teatr TV: Mąż i żona – spektakl Polska 1997 21.15 **** Kobiety i XX wiek – komedia USA 2016 23.25 W poszukiwaniu dobrego filmu	
TVP Sport	D3 T
8.00 Magazyn Betclic. 1. Ligi 9.20 Piłka nożna: Śląsk Wrocław – Stal Rzeszów 11.25 Magazyn Betclic. 1. Ligi 12.00 Magazyn skrótów LM UEFA 14.00 Jeździecstwo: Perlage CAVALIADA Tour – Poznań: Konkurs skoków przez przeszkody – Grand Prix 15.45 Piłka nożna: Raków Częstochowa – GKS Katowice 17.50 Gol 19.15 Skoki narciarskie: PS w Wisie 21.05 Retro TVP Sport 23.00 Sportowy wieczór 23.40 Podsum. STS Pucharu Polski 1.25 Boks: Jaime Munguia – Bruno Surace	

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TVN 7	D3 T
6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (74) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Tajemnice miłości 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 **** Zielona granica – dramat Polska/Fr./Czechy/Belg. 2023, reż. Agnieszka Holland, wyk. Jalal Altawil 23.15 **** Showtime – komedia sens. USA/Australia 2002, reż. Tom Dey, wyk. Robert De Niro 1.15 **** Z ust do ust – komedia USA/Niemcy/Australia 2005, reż. Rob Reiner, wyk. Jennifer Aniston 3.00 Żyjąc z potworem 3.50 Usterka	
TVP Kultura	D3 T
9.00 Noce i dnie (7) 10.05 **** C.K. Dezerterzy (1) – kom. Pol./Węgry 1986 11.45 *** Syzyfowe prace – film Polska 2000 13.35 Krag Kantora 14.50 Tygodnik kulturalny 15.45 **** C.K. Dezerterzy (2) – kom. Pol./Węgry 1985 17.05 Noce i dnie (8) 18.10 Którędy po sztuce 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Reżyserzy 19.45 Cykl adventures 20.00 *** Figurant – film Pol. 2023, reż. Robert Gliński 22.10 Na wodach północy (2) 23.20 Hala odlotów 0.20 100. rocznica urodzin Franka Sinatry	
TVP Sport	D3 T
8.10 Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie: Podsum. 9.35 Mundial 2026: Legendy miejskie 10.10 Podsum. STS Pucharu Polski: 1/8 finału 12.00 Losowanie STS, Pucharu Polski 12.45 Biatlon: PS kobiet w Östersundzie; PS mężczyzn w Östersundzie 17.15 Pełnosprawni 17.45 Futsal: MS kobiet na Filipinach: Finał 19.45 Studio 20.50 (L) Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: 6. kolejka fazy ligowej: Real Madryt – Manchester City 23.20 Magazyn skrótów LM UEFA 1.20 Boks: Christian Mbilli – Maciej Sulęcki	

TV 4	D3 T
6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (220, 221) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18.00 Policjantki i policjanci (1311, 1312) 20.00 Uroczysko (125, 126) 21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (941) 22.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (58) – serial krym. Polska 2009, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik 1.20 Love Island. Wyspa miłości	
TV Trwam	D3 T
12.20 Ku pokrzepieniu powstańców serc. Historia Obrazu Matka Boska AK 13.00 Jeden Kościół, wielu świętych 13.30 Msza św. 14.30 Z Zaczyna na Syberie 15.00 Kuźnia redemptorystów 16.10 Jestem mamą 16.40 Zdrowie z Bożej apteki 17.00 Wierzę w Boga 17.30 Burza w okręgu krakowskim 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Recital fortepianowy Rafała Blechacza	
TV Puls	D3 T
6.00 Nash Bridges (28, 29) 8.00 Kobra – oddział specjalny (4) 9.00 Unforgettable: Zapisane w pamięci (12) 10.00 Zbuntowany anioł (207, 208) 11.55 Wspaniałe stulecie (46, 47) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (373, 374) 15.50 Ranczo (9, 10) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (899, 900) – serial obyczaj. Polska 20.00 **** Bóg zemsty – film sens. USA 2011 22.10 *** Czas rozliczenia – film akcji USA/Kan. 2019 0.10 *** Batalion Donbas – dramat Ukr. 2019	
TV Trwam	D3 T
10.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego 11.10 Mateczniki polskości 11.25 Jestem mamą 12.20 Nabejka – kawałek Polski w Ugandzie 13.00 Cioteczka 13.30 Msza święta 14.30 Uroczysko (127, 128) – serial krym. Polska 21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (942) – serial krym. Polska 22.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (59) – serial krym. Polska 23.00 **** Kontakt – film sf USA 1997 2.10 Love Island. Wyspa miłości	
TV Puls	D3 T
6.00 Nash Bridges (29, 30) 8.00 Kobra – oddział specjalny (5) 9.00 Unforgettable: Zapisane w pamięci (13) 10.00 Zbuntowany anioł (209, 210) 11.55 Wspaniałe stulecie (47, 48) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (375, 376) 15.50 Ranczo (10, 11) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (900, 901) 20.00 *** Rytuał śmierci – thriller USA 2023 21.35 **** Człowiek pies – film Fr./USA/W. Bryt./Hongk. 2005 23.45 *** Zobowiązanie – thriller W. Bryt. 2012 1.20 Lombard. Życie pod zastaw	

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 11 Grudnia

TVP 1

DVB T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (52) **9.00** Ranczo (31) **10.00** Komisarz Alex (47) **11.00** Ojciec Mateusz (19) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** To się opłaca **13.00** Niesamowite wyspy Australii: Wyspa Bożego Narodzenia **14.00** Wichrowe wzgórze (316)

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (772) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4615) **18.45** Akacyjowa 38 (766) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Zaraz wracam (53) – serial obyczaj. Polska

21.10 Ojciec Mateusz (439) Książdz Mateusz zbiera na remont dachu. Recydywista, widząc pełną tacę, postanawia ją ukraść. Jego plan wymyka się spod kontroli, a Mateusz i Natalia znajdują się w niebezpieczeństwie.

22.10 Sprawa dla reportera **23.10** Wojenny stan – film dokumentalny Polska 2024 Filmowa opowieść o stanie wojennym obejmuje okres tzw. kamawatu Solidarności, m.in. próby rejestracji wiejskiej Solidarności, strajki głodowe, strajki rolników, studentów.

0.15 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

DVB T

5.30 M jak miłość (1653) **6.20** Operacja zdrowie – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3274) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Podróż po jeden uśmiech **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (351) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej Polska 2025 **14.35** Na sygnale (802) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (290) – telenowela **15.50** Przepis dnia – magazyn **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (352) Bahar waha się, czy podpisać dokument rozwodowy. Cavidan widzi Siłę w domu Bulenta i ostrzega Bahar. Gokhan żąda, by Melis oddała mu córkę lub rozstała się z Egem. Bahar chce podsłuchać rozmowę Kuzeya.

18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3274) – serial Polska **19.55** Przepis dnia – magazyn **20.05** Barwy szczęścia (3275) – serial Polska

20.45 Ku'damm 63 (3) – serial Niemcy

21.45 Morderstwa w Granville *** – film krym. Francja 2021 Reż. Christophe Douchand, wyk. Florence Pernel, Raphaël Lenglet, Arielle Sémenoff

23.35 Złe psy – film kryminalny *** USA/Hiszpania 2018 Reż. Robert Moresco, wyk. Karl Urban, Andy Garcia

1.20 Lepsza połowa (17)

Polsat

DVB T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1404) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (884) **17.00** Gliniarze (1045) Podczas kontroli policyjnej dochodzi do pościgu za podejrzanym autem i strzelaniny, w której ginie jego kierowca. Policja odnajduje w ściganym pojeździe odcięte kobiece ucho.

18.00 Pierwsza miłość (4113) – serial Polska

18.50 Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **20.00** Tylko nie ty – komedia rom. *** USA/Austr. 2023 Reż. Will Gluck, wyk. Sydney Sweeney, Glen Powell, Alexandra Shipp

22.10 Sztuka zrywania – komedia *** romantyczna USA 2006 Reż. Peyton Reed, wyk. Vince Vaughn, Jennifer Aniston, Joey Lauren Adams Gary i Brooke postanawiają się rozstać. Problem w tym, że żadne z nich nie ma zamiaru wyprowadzić się ze wspólnego mieszkania...

0.40 Prawdziwe kłamstwa **** – komedia USA 1994

TVN

DVB T

5.15 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Sielsko Anielsko”, Sieradz **13.55** The Floor – teleturniej Polska 2025 **14.35** Ukryta prawda (1541, 1542) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (23) Zosia i Filip pomagają San-drze w opiece nad córeczką. Filipowi nie podoba się to, że praktycznie to oni zajmują się dzieckiem. Na SOR trafia kobieta, która utraciła pamięć krótkotrwale.

17.55 Detektywi (188) **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej (4131) – serial Polska

20.55 The Floor – teleturniej **22.10** Kuchenne rewolucje Magda Gessler jedzie do Świdnicy, gdzie Kuba prowadzi restaurację Baszta. Mimo że właściciel ma doświadczenie w pracy jako barman, biznes nie przynosi mu spodziewanych dochodów.

23.20 Mamuśki mają wychodne ** – komedia USA 2017 Reż. Alethea Jones, wyk. Toni Collette, Katie Aselton, Rob Huebel

1.00 Batman: Początek **** – film przygodowy USA/W. Bryt. 2005

3.35 Szpital św. Anny (66)

TVN 7

DVB T

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (75) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Starsky i Hutch – film sens. USA 2004, reż. Todd Phillips, wyk. Ben Stiller **22.15** *** Wyciąg o złoto – dramat Norwegia 2022, reż. Hallvard Braein, wyk. Jon Øigarden **0.45** *** Wojownicze żółwie ninja – komedia sens. USA 2014, reż. Jonathan Liebesman, wyk. Megan Fox **2.45** Żyjąc z potworem **3.35** Usterka

TV 4

DVB T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (224, 225) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1313, 1314) **20.00** Uroczysko (129, 130) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (943) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (60) – serial krym. Polska **23.00** *** Nagi instynkt – thriller USA/W. Bryt./Fr. 1992 **1.40** Love Island. Wyspa miłości

TVP Kultura

DVB T

8.15 Porozmawiajmy szczerze **9.00** Noce i dnie (8) **10.05** *** C.K. Dezerterzy (2) – kom. Pol./Węgry 1985 **11.25** *** Za ścianą – dr. Polska 1971 **12.35** Reżyserzy **13.35** Kolekcja **13.50** Studio Kultura – niedziela z... **14.45** *** Bodo – musical Pol. 2017 **16.45** Noce i dnie (9) **17.55** Dzień z życia artysty **18.30** Wstęp wolny **18.50** Anna Karina, ikona Nowej Fali **20.00** Hala odlotów **21.05** *** Borsalino i spółka – dr. Fr./W./Niemcy 1974 **23.00** Łódź Kultury **23.35** *** Figurant – film hist. Polska 2023

TV Trwam

DVB T

10.55 Powołanie w powołaniu **11.35** Przyroda i ludzie **12.20** Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **13.05** Mateczniki polskości **13.30** Msza święta **14.35** Tam ktoś jest! **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wędką nad wodę... **16.35** Sól Ziemi **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (86) **23.00** Dar wiary

TVP Sport

DVB T

8.00 Magazyn skrótów LM UEFA **10.00** Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour: Konkurs skoków przez przeszkody – GP **11.45** Biatlon: PS w Östersundzie **14.20** Skoki narciarskie: PS w Wisle: Podsum. **16.15** Zawody siłaczy: LM Strongman: Holandia **17.15** Piłka nożna: LM UEFA: Real Madryt – Manchester City **19.20** Magazyn skrótów LM UEFA **21.15** Sportowy wieczór **22.00** Ring TVP Sport **23.00** Boks: Gala 35 w Ostrzeszowie – podsum. walki wieczoru **1.25** Boks: D. Berinczyk – K. Davis

TV Puls

DVB T

6.00 Nash Bridges (30, 31) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6) **9.00** Unforgettable: Zapisane w pamięci (1) **10.00** Zbuntowany anioł (211, 212) **11.55** Wspaniałe stulecie (48, 49) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (377, 378) **15.50** Ranczo (11, 12) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (901, 902) – serial obyczaj. Polska **20.00** *** Pan i pani Killer – komedia sens. USA 2010 **22.00** *** Jak upolować faceta? – komedia rom. USA 2012 **23.45** *** Jeszcze raz – komedia rom. Polska 2008

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 12 Grudnia

TVP 1

DVB T

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (32) **10.00** Komisarz Alex (48) **11.00** Ojciec Mateusz (20) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **13.00** Niesamowite wyspy Australii **14.00** Wichrowe wzgórze (317) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (773)

Nanie udaje się trafić na trop człowieka, który zlecił morderstwo Fuata i zorganizował zasadzkę na Yamana. Dzieli się swoim odkryciem z Nedimem. W odpowiedzi Nedim oświadcza, że schwytał już tego mężczyznę i wzywa do siebie Nanę.

17.00 Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4616) – telenowela Polska **18.45** Akacyjowa 38 (767) – serial obyczaj. Hiszpania

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Zaraz wracam (54) – serial obyczaj. Polska **21.10** Komisarz Alex (305) – serial krym. Polska **22.10** 80 milionów *** – film Polska 2011 Reż. Waldemar Krzystek, wyk. Wojciech Solarz, Krzysztof Czeżot, Maciej Makowski **0.05** Czarna śmierć (5) **1.00** Wykrywacz kłamstw

TVP 2

DVB T

5.25 M jak miłość (1654) **6.20** Anna Dymna – spotkanie się **6.55** Barwy szczęścia (3275) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Tańcząca ze światem – serial dok. **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (351) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (803) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (290) – telenowela **15.50** Przepis dnia – magazyn **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (352) Bahar waha się, czy podpisać dokument rozwodowy. Cavidan widzi Siłę w domu Bulenta i ostrzega Bahar. Gokhan żąda, by Melis oddała mu córkę lub rozstała się z Egem. Bahar chce podsłuchać rozmowę Kuzeya.

18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3275) – serial Polska **19.55** Przepis dnia – magazyn **20.05** Barwy szczęścia (3276) – serial Polska **20.45** Postaw na milion – teleturniej **21.50** Tak to leciało! – teleturniej **22.45** Zabójczy widok – film sensacyjny W. Bryt./Islandia/USA 1985 Reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Christopher Walken, Tanya Roberts **1.10** Złe psy – film kryminalny *** USA/Hiszpania 2018 **2.55** Akacyjowa 38 (283, 284)

Polsat

DVB T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Gliniarze: Dusić grosz/ Hostel – serial fabularno-dokumentalny Polska, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz **14.40** Dlaczego ja? (1405) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (885) **17.00** Gliniarze (1046) Policja odnajduje ciało gangstera i uznaje za motyw zemstę jego wrogów z półświatka. Trop prowadzi do zamkniętego szpitala psychiatrycznego. Na komendzie pojawia się Zosia, która coraz bardziej interesuje się kryminalistyką.

18.00 Pierwsza miłość (4114) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **20.00** Gierek *** – film biograf. Polska 2021 Reż. Michał Węgrzyn, Heatcliff Janusz Iwanowski, wyk. Michał Koterski, Sebastian Stankiewicz, Antoni Pawlicki **23.15** Głębia strachu *** – horror USA 2020 Reż. William Eubank, wyk. Kristen Stewart, Vincent Cassel, T.J. Miller **1.20** Terrorysta – film sensacyjny *** W. Bryt. 2012 **4.40** Disco gramy!

TVN

DVB T

5.10 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events” – reality show Polska 2023 **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje **13.40** The Floor – teleturniej Polska **14.45** Ukryta prawda (1543, 1544) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (24) Zyta zajmuje się dziewczyną, która ma guz biodra. Chemia nie pomaga, ale onkolożka walczy o pacjentkę. Marta zostaje wezwana na rozmowę z dyrektorem szpitala oraz z prawniczką.

17.55 Detektywi (189) **19.00** Fakty **19.35** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.50** Uwaga! – magazyn **20.00** Blue Beetle – film sf USA/ *** Meksyk/Kan./Niemcy 2023 Reż. Angel Manuel Soto, wyk. Xolo Maridueña, Bruna Marquezine, Becky G Jaime ukończył studia i wraca do domu. Jego rodzinie grozi eksmisja z powodu problemów finansowych. Chłopak chce pomóc i szuka pracy. Niespodziewanie wchodzi w posiadanie niezwyklej technologii.

22.40 Mroczny Rycerz – film sensac. USA/W. Bryt. 2008 Reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Heath Ledger, Aaron Eckhart **1.50** Wojna światów *** – film sf USA 2005

TVN 7

DVB T

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (76) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** *** Kwiat pustyni – film biograf. Austria/Fr./Niemcy/W. Bryt. 2009, reż. Sherry Hormann, wyk. Liya Kebede, Soraya Omar-Scego **22.50** *** Gang Story – thriller Fr./Belg. 2011, reż. Olivier Marchal, wyk. Gérard Lanvin, Tchény Karyo **0.55** *** Gran Torino – dramat USA 2008, reż. Clint Eastwood

TV 4

DVB T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (226, 227) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1314, 1315) **20.00** Gwiazdy kabaretu **22.05** *** Morderstwo w Orient Expresie – film krym. USA/Malta 2017, reż. Kenneth Branagh, wyk. Kenneth Branagh **0.30** STOP Drogówka **1.30** Love Island. Wyspa miłości **2.35** Interwencja **2.45** Pełna chata

TVP Kultura

DVB T

9.00 Pan wzywał, Milordzie? (4) **10.00** Inf. kulturalne **10.35** Actus Humanus Nativitas – Farinelli **11.30** *** Przekładaniec – kom.Polska 1968 **12.20** Maryla. Tak kochałam **14.20** Jak to się mówi... **15.00** *** Vera Cruz – western USA 1954 **16.40** Czas Starszych Panów **17.45** Piosenki z Kabaretu Starszych Panów **18.35** Kolekcja **19.00** Legendy opery **20.05** *** Nitram – thriller Austr. 2021 **22.10** Tygodnik kulturalny **23.10** *** Borsalino i spółka – dr. 1974

TV Trwam

DVB T

10.15 Rozmowy niedokończone **11.25** Głos Polski **11.35** Natura et Homo **12.20** Głos serca (86) **13.05** Mazurskim szlakiem piękna stworzenia **13.30** Msza św. **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.00** Wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Guadalupe **17.30** Łączy nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Brat Bronisław z Dębowa

TVP Sport

DVB T

6.15 Boks: Jean Pascal – Michał Cieślak **7.15** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: Legia Warszawa – Blackburn Rovers **9.20** Magazyn skrótów Ligi Mistrzów UEFA: 6. kolejka fazy ligowej **11.20** (L) Biatlon: PS mężczyzn w Hochfilzen: Sprint na 10 km **13.10** Ring TVP Sport **14.10** (L) Biatlon: PS kobiet w Hochfilzen: Sprint na 7,5 km **15.55** (L) Boks: Finały **20.35** (L) Piłka ręczna: MS kobiet w Niemczech i Holandii: 2. półfinał **22.35** Boks: Finały **0.20** Boks: Arthur Biyarslanov – Siergiej Lipinieć

TV Puls

DVB T

6.00 Nash Bridges (31, 32) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Zbuntowany anioł (213, 214) **11.55** Wspaniałe stulecie (49, 50) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (379, 380) **15.50** Ranczo (12, 13) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (902, 903) **20.00** *** Komando – film sens. USA 1985 **22.00** *** Non stop – film sens. W. Bryt./Fr./USA/Kan. 2014 **0.00** *** Komorik – film sens. W. Bryt./USA 2018 **2.00** Lombard. Życie pod zastaw (898)

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 13 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (33) **10.00** Komisarz Alex (49) **10.55** Ojciec Mateusz (21) **11.55** ★★★ Dobry dzień na egzekucję – western USA 1959 **13.25** Dobre strony **13.45** Na granicy wymarcia – żółwie Adriatyku **14.25** Okrasa łamie przepisy

15.00 Rolnik szuka żony **16.05** Dziedzictwo (774) Nana próbuje przechrztyć Nedima, umawiając go na spotkanie, by w tym czasie włamać się do niego i znaleźć dowody na niewinność Yamana. Volkan odkrywa swoje uczucia do Nese.

17.00 Teleexpress **17.35** Ojciec Mateusz (439) – serial krym. Polska **18.40** Jaka to melodia? Grają: Mariusz Lubomski, Janusz Onufrowicz i Patrycja Obara.

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Chrzcziny ★★★ – komedia Polska 2022 Reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura, Maciej Musiałowski

22.05 Skarbiec – thriller USA 2016 ★★★ Reż. Alex Brewer, Benjamin Brewer, wyk. Nicolas Cage, Elijah Wood, Jerry Lewis

23.50 Sierpień w hrabstwie Osage ★★★★ – film USA 2013 Reż. John Wells, wyk. Meryl Streep, Julia Roberts

1.50 Sprawdzamy

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3272, 3273) – serial Polska **6.25** M jak miłość (1895) – serial Polska **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.30** Górna półka smaku – magazyn **12.10** Postaw na milion – teleturniej **13.05** Miłość i nadzieja (352) – serial obyczaj. Turcja **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Raz, Dwa, Trzy **16.05** Na dobre i na złe (973) **17.00** 23. Konkurs Piosenki Eurowizji dla Dzieci 2025 Finał 23. Konkurs Piosenki Eurowizji dla Dzieci 2025 odbędzie się w stolicy Gruzji, Tbilisi, która po raz drugi w historii gości młodych artystów z całej Europy. Polska reprezentantka, 12-letnia Marianna Kłos wykona utwór „Brightest Light”.

19.20 Słowo na niedzielę: To on czy nie on? **19.25** Rodzinka.pl (292) **20.00** „Człowiek z poczuć” – benefis Jacka Fedorowicza **22.10** Dla ciebie wszystko ★★★ – melodramat USA 2014 Reż. Michael Hoffman, wyk. James Marsden Dawson i Amanda jako nastolatki byli w sobie zakochani. Po 20 latach Dawson powraca do rodzinnego miasteczka. Amanda jest mężatką i matką trójki dzieci. Dawne uczucie odżywa.

0.20 Morderstwa w Granville ★★★ – film kryminalny Francja 2021

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Ewa gotuje – magazyn **12.00** Awantura o kasę – teleturniej **13.10** ★★★ Doktor Dolittle – komedia USA/W. Bryt./Chiny/Japonia 2020, reż. Stephen Gaghan, wyk. Robert Downey Jr., Antonio Banderas, Michael Sheen

15.30 Chłopaki do wzięcia – telenowela dokumentalna **16.30** Randka w ciemno Prowadzi Piotr Gąsowski, który z humorem i ciepłem pomoże bohaterom podjąć decyzję.

17.30 Awantura o kasę – teleturniej **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy – program publicystyczny **19.55** Gala Finałowa 29. Rybnickiej Jesieni Kabaretowej RYJEK – program rozrywkowy **22.00** Szybcy i wściekli 9 ★★★ – film sensacyjny USA/Tajlandia/Kanada/Japonia 2021 Reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster Dominic „Dom” Toretto musi porzucić spokojne życie z żoną Letty, ponieważ samolot Pana Nikt został zaatakowany i sprawcy uprowadzili Cipher.

1.05 Zamachowiec – thriller ★★★ USA/W. Bryt./Bułgaria 2007 Reż. Josef Rusnak

3.20 Świat według Kiepskich (505, 506) **4.40** Disco gramy!

TVN

5.00 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Zajazd „Dwa Koguty”, Przędzel – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Na Wspólnej (4128-4131) – serial obyczaj. Polska **13.15** ★★★ Vabank II, czyli riposta – komedia kryminalna Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak

15.25 Studio Pucharu Świata **15.45** (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Klingenthalu: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 1. seria **16.50** Studio Pucharu Świata **17.00** (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Klingenthalu: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 2. seria **17.55** Studio Pucharu Świata **18.25** Niezwykłe Stany Prokopa – serial dok.

19.00 Fakty **19.45** Wielki Mike – dramat ★★★ obyczaj. USA 2009 Reż. John Lee Hancock, wyk. Sandra Bullock, Tim McGraw, Quinton Aaron Sandra Bullock jako milionerka, która pomaga mieszkającemu na ulicy czarnoskóremu synowi narkomanki wrócić do normalnego życia i zrobić sportową karierę.

22.30 Banksterzy – dramat kryminalny Polska 2020 Reż. Marcin Ziębiński, wyk. Antoni Królikowski, Magdalen Lamparska

0.45 Judasz i Czarny Mesjasz ★★★★ – dramat USA 2021

TVN 7

6.00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **6.55** New Looney Tunes **7.25** Kosmiczny mecz II: Nowa era – film anim. USA/W. Bryt./Singapur/Kan./Australia 2021 **9.45** Bez kompleksów **10.50** Ukryta prawda **13.50** Zrobmy sobie dom **15.00** Detektywi **18.00** Bez kompleksów **19.00** Idź na całość **20.00** ★★★ Zbuntowana – film sens. USA/Kan. 2015, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley **22.40** ★★★ Incepcja – film sens. USA/W. Bryt. 2010, reż. Christopher Nolan, wyk. Leonardo DiCaprio **1.45** ★★★ To – horror USA/Kan. 2017

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **7.00** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci **11.30** Miodowe lata (14) **12.05** Galileo **13.05** ★★★ Walentynki na Beacon Street – komedia rom. Kan. 2021, reż. Pat Kiely, wyk. Britt Irvin, Jeremy Guilbaut, Tamara Almeida **15.00** Policjantki i policjanci (1306-1310) – serial obyczaj. Polska **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (940-943) **0.00** Gwiazdy kabaretu **2.05** STOP Drogówka **3.15** Interwencja **3.25** Lubię Disco!

TVP Kultura

9.00 ★★★ Duże zwierzę – komediodr. Pol. 2000 **10.25** Legendy Paryża – opowieść o sztuce XIX wieku **11.25** Gdzie jest Anne Frank – film anim. **13.15** Legendy opery **14.15** Kolekcja **14.35** 20 lat TVP Kultura **15.10** ★★★ Prawo i pięć – film Polska 1964 **16.55** Tamte lata, tamte dni **17.35** ★★★ Vera Cruz – western USA 1954 **19.20** Dzień z życia artysty **20.00** ★★★ Żona – dr. Szw./W. Bryt./Dania 2017 **21.50** Raz na milion lat – piosenki zespołu Republika **23.00** ★★★ Nitram – thriller 2021

TVP Sport

8.25 (L) Biegi narciarskie: Ski Classics – Bad Gastein ITT **11.40** Studio **11.55** (L) Biatlon: PŚ mężczyzn w Hochfilzen **13.05** Sportowe ABC: Curling **13.15** To zależy **13.50** Studio **14.10** (L) Biatlon: PŚ kobiet w Hochfilzen **16.00** (L) Piłka nożna: Liga hiszp. kobiet: FC Badalona Women – FC Barcelona Femeni **17.00** Marcin Flis **17.20** (L) Rajd samochodowy: Rajd Barborka **20.15** (L) Boks: Kamil Kuździeń – Hubert Kwapiasz **23.00** Sportowy wieczór **23.40** Biatlon: PŚ kobiet w Hochfilzen

TV Trwam

12.50 Natura obiektywnie **13.30** Msza święta **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Krzyż Wioszczoza 1984 **17.00** Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata **17.30** Przelamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Marzanna z nieba **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (112)

TV Puls

5.00 Dyzur **6.00** Nash Bridges (28) – serial sens. USA **7.00** Kobra – oddział specjalny (2, 4) – serial sens. Niemcy **9.00** Taki jest świat – magazyn **9.55** Lombard. Życie pod zastaw (371, 373, 375, 377, 379, 899-903) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★ Huragan – film sens. W. Bryt./USA 2018 **22.05** ★★★ Ocean ognia – thriller USA/W. Bryt./Chiny/Fr. 2018 **0.30** ★★ Rytuał śmierci – thriller USA 2023 **2.20** Dyzur **3.00** Taki jest świat – magazyn **3.55** Menu na miarę

D3 T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 14 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta w Krakowie Łągownikach **8.00** Tydzień **8.45** Zmiennicy (1) **9.55** Ojciec Mateusz (22) **10.55** Komisarz Alex (305) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei **13.10** Planeta Ziemia: Wybrzeża **14.15** ★★★ Rozmowy kontrolowane – komedia Polska 1991

16.05 Dziedzictwo (775) Yaman opuszcza więzienie. Nana, szantażowana przez Nedima, nie potrafi cieszyć się z jego powrotu. Ayse nie może znieść widoku Ferita z Akasyą.

17.00 Teleexpress **17.35** Daję słowo. Maciej Orłoś: Anna Dymna – talk show **18.40** Jaka to melodia? Grają Mariusz Lubomski, Janusz Onufrowicz i Patrycja Obara.

19.30 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Czarna śmierć (6) – serial sensacyjny Polska **21.15** Reportaż – magazyn **21.50** Grace, księżna Monako ★★★ – film biograf. Szwajcaria/Francja/Włochy/Belgia/USA/Indie/Luksemburg 2014 Reż. Olivier Dahan, wyk. Nicole Kidman, Tim Roth, Frank Langella

23.45 Chrzcziny ★★★ – komedia Polska 2022 Reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura, Maciej Musiałowski

1.20 Dobry dzień na egzekucję ★★★ – western USA 1959

TVP 2

5.05 Barwy szczęścia (3276) **5.45** M jak miłość (1896) – serial Polska **6.45** Operacja zdrowie – magazyn **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.00** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **11.40** To było tak – benefis Bohdana Łazuki – program rozrywkowy Polska 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Renata Przemek **16.15** Tak to leciało! – teleturniej **17.15** Zaślubiona (5) Vittorio zapada na zdrowiu, jednak przed śmiercią godzi się z Gulio i oddaje mu akt własności ziemi swojej rodziny, którą przez lata udawało mu się dochodowo użytkować. Giulio docenia jego gest.

18.20 Rodzinka.pl (293) – serial kom. Polska **18.50** Niepewne sytuacje – program rozrywkowy **19.05** Zabójczy widok ★★★ – film sensacyjny W. Bryt./Islandia/USA 1985 Reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Christopher Walken, Tanya Roberts

21.25 Muzyka na dobry wieczór: Zalewski na dobry wieczór – program muzyczny **22.35** Nadzieja – melodramat ★★★ Norw./Szw./Dania 2019 Reż. Maria Sødahl, wyk. Andrea Braein Hovig, Stellan Skarsgård, Elli Rhiannon Müller Osbourne

0.50 Krucjata. Prawo serii (1) – serial krym. Polska 2020

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** Sekretne życie zwierzątek domowych 2 – film animowany USA 2019, dub. Tomasz Borkowski **12.50** Jak wytresować smoka 3 – film animowany USA/Japonia 2019, dub. Grzegorz Drojewski, Julia Kamińska

15.05 Rycerze z Szanghaju ★★★ – komedia sensacyjna USA/Hongkong 2003 Reż. David Dobkin, wyk. Jackie Chan, Owen Wilson, Tom Fisher

17.30 Awantura o kasę – teleturniej **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie – program publicystyczny **19.55** Robin Hood – film przygodowy ★★★ wy USA/W. Bryt. 2010 Reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Cate Blanchett, Max von Sydow Ostatni rok XII wieku. Po śmierci króla Ryszarda Lwie Serce łucznik Robin Longstride odchodzi z armii. Wraz z nim do Anglii wracają trzej kompani – Maly John, Szkarłatny Will i Allan A'Dayle.

23.00 Samarytanin ★★★ – film sf USA 2022 Reż. Julius Avery, wyk. Sylvester Stallone, Javon 'Wanna' Walton, Pilou Asbæk

1.05 Najpierw strzelaj, potem zwiędzaj – komedia sensacyjna W. Bryt./USA 2008

3.30 Świat według Kiepskich (35, 50)

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? **5.45** Uwaga! **6.00** Batwheels **6.15** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **7.10** Magda gotuje Internet – talk show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień **12.15** Bitwa o gości – reality show **13.25** ★★★ Podróż na tajemniczą wyspę – film USA 2012, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson

15.35 Studio Pucharu Świata **16.00** (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Klingenthalu: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 1. seria **17.05** Studio Pucharu Świata **17.15** (L) Skoki narciarskie: PŚ mężczyzn w Klingenthalu: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 2. seria **18.05** Studio Pucharu Świata **18.25** Kobieta na krańcu świata: RPA – miłość nie boli

19.00 Fakty **19.45** Lego Masters. Kierunek Polska – program rozr. **20.50** Poszukiwacze zaginionej arki – film przyg. USA 1981 Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Karen Allen, Paul Freeman Profesor archeologii poszukuje biblijnej Arki Przymierza. Musi ubiec nazistów, którzy też chcą ją zdobyć...

23.15 Inwazja ★★★ – thriller USA/Australia 2007 Reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Jeremy Northam

1.20 Blue Beetle – film sf USA/Mezysk/Kan./Niem. 2023

TVN 7

6.55 New Looney Tunes **7.25** Zrobmy sobie dom **8.35** Scooby-Doo! – film anim. **10.25** Unboxing – Wielkie otwarcie **11.00** Ukryta prawda **14.00** Detektywi **15.00** ★★★ Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia – film USA/Hongk./Chiny 2016 **17.25** ★★★ Zbuntowana – film USA/Kan. 2015, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley **20.00** ★★★ Dzika furia – film sens. USA 2018, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson **22.25** ★★★ Zielona granica – dr. Pol./Fr./Czechy/Belg. 2023 **1.30** ★★★ Sekcja rytmiczna – thriller 2020

TVP Kultura

8.00 Liturgia prawosławna w Elku **9.05** Cykl adwentowy **9.20** Wspólny dom **10.05** Wielcy mistrzowie malarstwa **11.10** Wstęp wolny **11.25** Pan wzywał, Milordzie? (4) **12.30** Bez stałego adresu – Bob Dylan **14.45** W poszukiwaniu dobrego filmu **15.25** Claude Monet: ulotne impresje **16.35** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.00** Historia literatury według Kabaretu Moralnego Niepokoju **20.00** ★★★ Fisher King – komediodr. USA 1991 **22.30** Ronnie Wood – portret artysty **23.50** Tata i butelki

TVP Sport

8.55 (L) Biegi narciarskie: Ski Classics – Bad Gastein Kriterium **11.35** Studio **11.55** (L) Biatlon: PŚ mężczyzn w Hochfilzen **13.35** (L) Lekkoatletyka: Biegi przełajowe: ME w Lagoi **14.40** (L) Biatlon: PŚ kobiet w Hochfilzen **15.20** (L) Piłka ręczna: MŚ kobiet w Niemczech i Holandii: Mecze o 3. miejsce **16.15** Futbol totalny **17.20** (L) Piłka ręczna: MŚ kobiet w Niemczech i Holandii: Finał **19.45** (L) Snooker: MP Shoot Out w Lublinie **23.00** Sportowy wieczór **23.40** Rzutki: MŚ PDC w Alexandra Palace w Londynie

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** łowcy skarbów. Kto da więcej **6.55** Wielkie tajemnice historii **8.45** Ewa gotuje **9.05** Galileo **11.05** ★★★ Agent i pół – film sens. USA/Chiny 2016 **13.30** ★★★ Morderstwo w Orient Expressie – film krym. USA/Malta 2017 **15.50** ★★★ Kontakt – film sf USA 1997, reż. Robert Zemeckis, wyk. Jodie Foster, Matthew McConaughey **18.55** Uroczysko (181, 182) **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (57-60) – serial krym. Polska **20.00** STOP Drogówka **1.00** U progu katastrofy **2.55** Interwencja **3.25** Lubię Disco!

TV Trwam

11.45 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraconych **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym **12.15** Papież Polak do rodaków **12.40** Bogumiła, czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie **13.00** Grzegorz Gervazy Górczycki „Opera omnia” **14.30** Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert ziemi **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą

TV Puls

5.00 Dyzur **6.00** Taki jest świat **6.35** Kobra – oddział specjalny (6, 5, 7) **9.25** Ranczo (13, 1-4) **14.40** ★★★ Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta? – komedia USA 1991 **16.30** ★★★ Johnny English: reaktywacja – komedia W. Bryt./USA/Fr. 2011 **18.35** ★★★ Naga broń 33 i 1/3: Ostateczna zniżkowa – komedia USA 1994 **20.00** ★★★ Prawo zemsty – thriller USA 2009 **22.10** ★★★ Bóg zemsty – film sens. USA 2011 **0.15** ★★★ Człowiek pies – film Fr./USA/W. Bryt./Hongk. 2005

D3 T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

W okresie jesienno-zimowym wielu z nas na hurra postanawia zbudować odporność. Łatwiej iść na skróty, więc od listopada rzucamy się na suplementy i rozmaite superfoods (superżywność) z wiarą, że szybko zbudujemy tarczę ochronną przed grypmi, przeziębieniami, wirusami.

Trzeźwiące nasze zapędy głosy lekarzy i dietetyków, przypominających, że zdrowie to kwestia codziennych wyborów i nawyków, tradycyjnie puszczamy mimo uszu. Kto się z tego cieszy? Cała branża sprzedająca suplementy oraz marketingowo wypromowane superfoods. O tej porze roku ma prawdziwe żniwa...

Suplementy i mity o superżywności

- To jest naprawdę ogromny biznes, bo Polacy są lekomanami i suplementomanami - mówił niedawno PAP dr Jerzy Kosikowski z Naczelnej Izby Lekarskiej.

Słowa te padły w kontekście pseudomedycznej działalności, którą w Polsce prowadzi od kilku do kilkunastu tysięcy osób lub podmiotów, i związanej z tym potrzeby ustanowienia tzw. lex szarlatan. Znajdują odzwierciedlenie w danych, które od lat pokazują zamiłowanie rodaków do samodzielnego aplikowania sobie leków i suplementów.

Polacy na suplementy diety wydają niemal 8 mld zł rocznie. Regularnie sięga po nie aż trzy czwarte dorosłych. Tymczasem, zdaniem ekspertów, nie tylko nadmiar leków jest szkodliwy, ale i nadmiar suplementów, zwłaszcza tych niepotrzebnych i przyjmowanych w niekontrolowany sposób.

Z analizy rynku wynika, że 40 proc. Polaków przyjmuje suplementy diety codziennie, a 35 proc. stosuje równocześnie kilka rodzajów. To oznacza, że po takie środki regularnie sięga aż trzy czwarte dorosłych rodaków. Wielu bez żadnych konsultacji z lekarzem czy farmaceutą; bez wiedzy o ich skutkach ubocznych, granicy przedawkowania, możliwych interakcjach.

Na potęgę łykamy także mity o zagranicznych superfoods. Jagody camu-camu, michechunka peruwiańska, acerola, maca peruwiańska, baobab, spirulina, chlorella - takie egzotyczne i drogie produkty wydają się wielu Polakom sekretom zdrowia. Pół biedy, jeśli majątek wydajemy na takie cuda dobrego pochodzenia. Nierzadko jednak dajemy się nabrać...

Tu warto wyjaśnić, że termin superfoods to hasło wypromowane marketingowo. Generalnie dotyczy produktów o tzw. wysokiej gęstości odżywczej, bogatych w witaminy, antyoksydanty, minerały. I cho-

Przy swoim stoisku Filip Malinowski, założyciel Fundacji Zdrowego Życia w Toruniu, organizator Wolnego Jarmarku Toruńskiego, warsztatów zielarskich, szef „Chwast Prast Vegetarian Bistro”.

NA POTĘGĘ ŁYKAMY SUPLEMENTY I MITY O SUPERŻYWNOCI

Polacy są lekomanami i suplementomanami, a do tego chętnie łykają mity o superfoods; im bardziej egzotyczne, tym „lepsze”. A tymczasem pod ręką mamy to, co zdrowe, lokalne i dużo tańsze.

Małgorzata Oberlan

ciaż toplista superfoods zmienia się wraz z trendami, łączy je wspólny mianownik: wysokie stężenie składników odżywczych i przypisywane im korzyści zdrowotne, często większe, niż wynikałoby to z samego składu.

Taka kombinacja naukowych badań, chwytliwego marketingu i błyskawicznego rozprzestrzeniania informacji sprawia, że co chwila modny staje się nowy „cudowny” produkt. A my lubimy wierzyć, że np. łykając przez dwa tygodnie codziennie jagody camu-camu rodem z Brazylii, reklamowane jako owoce z cudownie wysokim stężeniem witaminy C, budujemy odporność na zimę...

Na pochwałę buraka i miodu, czyli zdrowie mamy pod ręką

A tymczasem nać zielonej pietruszki, czarna porzeczka, papryka czy dzika róża, czyli nasze polskie produkty, to identyczne bomby witaminy C,

co promowane superfoods zza oceanów. Kiszona kapusta czy ogórki, z dobrego źródła, więcej dobrego uczynią nam swoimi probiotycznymi właściwościami niż modne teraz koreańskie kimchi zamknięte w słoiku z terminem ważności na sto lat.

Jak budować odporność z tego, co lokalne, zdrowe i niedrogie? Filip Malinowski, założyciel Fundacji Zdrowego Życia w Toruniu, organizator Wolnego Jarmarku Toruńskiego, szef swojego „Chwast Prast Vegetarian Bistro” i chodząca wegeencyklopedia, ma kilka typów na jesień i przedzim

- Po pierwsze miody, np. takie jak oferowane na toruńskim Wolnym Jarmarku przez gospodarstwo „Paseki Miody Jakubowe”. Ten wystawca ma 400 uli, a miody zróżnicowane. Zna ich właściwości jak mało kto, a zawsze służy radą. W ofercie ma też znany od XII w. zbiteń, czyli wschodniosłowiański napój na bazie gotowanego miodu, wody i przypraw

korzennych. Ceniony jest od wieków za swoje właściwości rozgrzewające, wspomagające walkę z przeziębieniem i grypą. Profilaktycznie natomiast - kiedy jesteśmy zdrowi - zaleca się spożywanie miodu surowego, nieprzegrzewanego - mówi Filip Malinowski.

Wybitnie odporność w listopadzie podnieść nam mogą także zakwasy. Organizator jarmarku na swoim stoisku w ofercie ma zakwasy z chili oraz buraczany. Pierwszy łączy w sobie rozgrzewające i obniżające cholesterol cenne właściwości kapsaicyny z probiotycznym działaniem żywego, niepasteryzowanego napoju.

- Zakwas z buraków natomiast ceniony jest za poprawianie parametrów krwi (żelazo). Nasz jest żywy, niepasteryzowany, a zatem ma pełną gamę właściwości - podkreśla Malinowski.

Oczywiście, kiszonki, miody, zbiteń, zakwas z buraków i inne lokalne produkty budu-

Kiszona kapusta czy ogórki więcej dobra uczynią nam swoimi probiotycznymi właściwościami niż modne koreańskie kimchi w słoiku, z terminem ważności na sto lat.

jącą naszą odporność najlepiej włączyć na stałe do diety. Koniecznie też zwracać trzeba uwagę na to, kto i jak produkt wytworzył. - Wspomniany choćby zakwas buraczany, sprzedawany w niektórych sklepach, jest pasteryzowany. To pozbawia go części cennych wartości odżywczych i warto mieć tego świadomość. Generalnie źródło pochodzenia każdej żywności po prostu jest ważne - podkreśla Malinowski.

Gdzie szukać tego dobra?

Zorientowani odwiedzają na targowiskach ulubionych dostawców i tam zaopatrują się w warzywa, owoce, miody, przyprawy. Dobrym miejscem są też stragany czy (już na wymarciu, ale istniejące) tradycyjne sklepy, tzw. warzywniaki.

W Toruniu lokalnych wystawców i klientów przyciąga m.in. istniejący od dekady Wolny Jarmark Toruński. Odbywa się przez okrągły rok, także zimą, co dwa tygodnie. Zawsze w niedzielę, na Rynku Nowomiejskim, w godz. 10.00 - 15.00. Najbliższy - 7.12.

W Bydgoszczy bardzo popularny jest Frymark. To targ regionalnych produktów eko i rękodzieła, zaprasza w każdą niedzielę. Smaczne i zdrowe handlowanie odbywa się przy ul. Gdańskiej na tyłach „Rywala”.

We Włocławku natomiast mnóstwo zdrowia i smaku oferuje BioJarmark. Ten ekotarg rolny swoją najbliższą edycję będzie miał 30.11. „Łączymy naszych lokalnych producentów i zachęcamy do kupowania od sąsiada! Oferujemy swoje produkty pochodzące z własnych gospodarstw i manufaktur” - podkreślają organizatorzy. I zapraszają na Stary Rynek.

A kto woli zakupy przez internet, temu z czystym sumieniem polecić można Naszelo-kalne.pl. To miejsce, gdzie można kupić produkty prosto

od rolników i wytwórców z woj. kujawsko-pomorskiego. Zarówno warzywa i owoce, jak i sery, przetwory czy wędliny są produkowane od początku do końca z surowców pochodzących z ich hodowli, upraw lub zaprzyjaźnionych gospodarstw. Dostawy od rolników realizowane są dla mieszkańców co 2 tygodnie. Całość działań pod skrzydłami spółki z udziałem marszałka województwa - Regionalnego Ośrodka Zrównoważonego Rozwoju w Przysieku.©©

WARTO WIEDZIEĆ

Jesteśmy zapatrzeni w celebrytów. A oni na tym zarabiają

Dużą rolę w promowaniu suplementów diety odgrywają celebryci i influencerzy. O tym, że tylko dzięki diecie i suplementacji zaleczyła Hashimoto (przewlekłą chorobę autoimmunologiczną) przekonywała w maju br. swoich fanów Doda. Główny Inspektor Farmaceutyczny zdecydował się wówczas złożyć zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

- Ta kula śniegowa toczy się od dawna, bo suplementy są sprzedawane przez celebrytki od lat, a teraz się po prostu okazało, że to jest naprawdę ogromny biznes - komentował dr Jerzy Kosikowski z Naczelnej Izby Lekarskiej (dla: PAP). Akcja wokalistki towarzyszyła promowaniu przez nią jej autorskiej serii suplementów.

Oczywiście to tylko przykład - podobnie sprzedają „zdrowie” także inni celebryci.

Dokuczają ci migreny? Poznaj siedem nietypowych sposobów na ból głowy

Anna Moyseowicz
Anna.Moyseowicz@polskapress.pl

Ból głowy tak uciążliwy, że nie można normalnie funkcjonować? To najprawdopodobniej migrena! Jeśli się z nią zmagasz, z pewnością szukasz wszelkich sposobów, by sobie ulżyć.

Migrena to przewlekłe, napadowe bóle głowy o charakterze pulsującym, które często obejmują jedną stronę głowy i mogą trwać od kilku godzin do nawet kilku dni. Zazwyczaj towarzyszą im objawy takie jak nadwrażliwość na światło i dźwięki, nudności, zaburzenia widzenia czy zawroty głowy. Choć jej dokładne przyczyny nie są do końca poznane, wiadomo, że migrena wiąże się z nieprawidłowym funkcjonowaniem naczyń krwionośnych i układu nerwowego, a także z działaniem neuroprzekazników, takich jak serotonina.

Oto 7 nietypowych sposobów na radzenie sobie z migrenami.

Zażywanie koenzymu Q10

Koenzym Q10 to związek należący do koenzymów, czyli kofaktorów niezbędnych do działania niektórych enzymów, który występuje we wszystkich komórkach ludzkich, a także należących do zwierząt czy bakterii – stąd jego nazwa, która pochodzi od łacińskiego słowa ubitarius lub ubiquitous, czyli wszechobecny, a także słowa chinon (jest to bowiem związek należący do rodziny chinonów).

Koenzym Q10 (inaczej ubidekanon, a w skrócie CoQ10) występuje głównie w mitochondriach

Migreny mogą być wywołane przez różne czynniki, także przez stres.

komórek, czyli organellach odpowiedzialnych za produkcję energii. Jest niezbędny do powstawania jej podstawowego źródła w komórkach, czyli cząsteczki adenozynotrójfosforanu (ATP), w procesie oddychania komórkowego, który generuje ok. 95 proc. całkowitej ilości energii w organizmie ludzkim.

Badania wskazują, że suplementacja koenzymu Q10 może zmniejszać częstotliwość i nasilenie napadów migreny, zwłaszcza u osób, u których występuje obniżony poziom tego związku. Suplementację najlepiej jednak połączyć z suplementacją magnezu oraz witaminy B2. Ponadto badania wykazują, że koenzym Q10 pomaga przy suplementacji wysokich dawek, lepiej więc skonsultować ten plan z lekarzem.

Akupunktura

Ta metoda medycyny chińskiej polega na nakłuwaniu określonych punktów na ciele cienkimi igłami, co pobudza układ nerwowy i uwalnia endorfiny – naturalne substancje przeciwbólowe. Regularna akupunktura może obniżyć napięcie mięśniowe, poprawiać krążenie i redukować liczbę ataków migreny.

„Zamrożenie” mózgu

Uczucie przenikliwego zimna w mózgu, na przykład podczas łapczywego jedzenia lodów lub napicia się bardzo zimnego napoju, nie należy do najprzyjemniejszych, ale może być pomocne! Skutkuje zwężeniem, a kolejno rozszerzeniem naczyń

krwionośnych dostarczających krew do mózgu. Co więcej, zimna cola dostarczy także kofeiny, cukru oraz nawodni organizm. Choć nie należy często sięgać po tego typu napoje, mogą one pomóc podczas ataku migreny.

Zadziałanie na nerw trójdzielny

Nerw trójdzielny (łac. nervus trigeminus) to nerw I łuku skrzelowego i największy piąty nerw (V) z dwunastu nerwów czaszkowych, które symetrycznie odchodzą od mózgu i opuszczają czaszkę poprzez otwory obecne w jej podstawie.

Do zadań nerwu trójdzielnego zalicza się odbieranie bodźców czuciowych z obrębu twarzy i głowy, kontrolowanie funkcjonowania niektórych gruczołów, kontrolowanie czynności niektórych mięśni w obrębie czaszki.

Dzięki unerwieniu głowy i twarzy możliwe jest odczuwanie dotyku, ucisku, bólu i zmian temperatury oraz rozróżnianie smaków – słodkiego, kwaśnego i słonego.

Nerw trójdzielny jest kluczowy w powstawaniu bólu migrenowego. Stymulacja jego gałęzi – czy to przez masaż twarzy, delikatne uciskanie punktów w okolicach skroni i czoła – może przynieść ulgę, ponieważ ogranicza przewodzenie bodźców bólowych. Warto skupić się na okolicach brwi i tam wykonywać masaże. Można zastosować do niego olejek eteryczny, na przykład lawendowy, co zadziała kojąco na układ nerwowy.

Ciasne fryzury szkodzą, ale... mogą pomóc

Zbyt mocno związane włosy, np. w kucyk lub kok, mogą uciskać nerwy i mięśnie skóry głowy, potęgując ból. Poluzowanie fryzury lub noszenie włosów rozpuszczonych pozwala zmniejszyć napięcie w okolicy potylicznej i skroniowej, co często przynosi natychmiastową ulgę. Z drugiej strony, jeśli dopadła nas migrena, a my mamy luźną fryzurę lub włosy rozpuszczone, warto je zebrać do tyłu i związać lub delikatnie się za nie pociągnąć, co powinno pobudzić nerwy w okolicy skroni i uwolnić endorfiny.

Zdrowe jedzenie, a przynajmniej rezygnacja z niezdrowego

Dieta ma ogromne znaczenie w profilaktyce migren. Warto unikać produktów wyzwalających napady, takich jak czekolada, czerwone wino, sery dojrzewające czy żywność wysoko przetworzona. Z kolei regularne posiłki bogate w magnez, witaminy z grupy B i kwasy omega-3 pomagają stabilizować pracę układu nerwowego.

Zimno

Zimne okłady na kark lub głowę wydają się banalnym sposobem, a jednak przynoszą skutek! Już w 20 minut pomagają zmniejszyć ból głowy. Kluczem jest zwężenie naczyń krwionośnych. Warto kompresy owinać na przykład w ścierce lub ręcznik tak, by uniknąć odmrożeń. ©

REKLAMA

0011445292

Ogłoszenie o sprzedaży

1). Przedmiot sprzedaży: Spółdzielcze własnościowe prawo do boks garażowego nr 76 o pow. użytkowej 17,22 m² i pow. zabudowy 18,00 m², położonego na działce nr 189/1, AM-9, obręb Słone. Boks garażowy nie posiada założonej odrębnej księgi wieczystej. 2). Określenie upadłego: Nikolay Ivanov, zam. 57-350 Kudowa-Zdrój, ul. Pogodna 29/4. 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Słowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, sygn. akt SW1W/GUp-s/204/2024. 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust. 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.). 5). Wartość oszacowania: 60.696,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: II, określenie ceny minimalnej: 54.626,40 zł. 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 6 stycznia 2026 r. 7). Kwota wadium: 5.462,64 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyński; numer rachunku bankowego: 25 1020 5242 0000 2802 0658 0296. 8). Termin rozpoznania ofert: 8 stycznia 2026 r., godz. 10:30, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 8 stycznia 2026 r., godz. 10:45, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka. Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyńskiego (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Śledź i polub profil syndycy.eu na facebook.com, aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011440347

GRUNTY ROLNE NA SPRZEDAŻ

(Dolnośląskie, okolice Kłodzka)

Syndyk masy upadłości Dariusza Wali ogłasza sprzedaż z wolnej ręki gruntów rolnych i nieruchomości siedliskowej: SW1K/00049861/7 (4,6000 ha – 288.000 zł), SW1K/00026836/6 (4,7700 ha – 270.000 zł), SW1K/00087516/2 (3,4200 ha – 161.000 zł), SW1K/00094416/3 (12,5423 ha – 592.000 zł), SW1K/00096287/3 – udział 1/6 (1,3918 ha – 8.000 zł), SW1K/00096370/2 (12,2033 ha – 652.000 zł), SW1K/00096567/0 (39,8100 ha – 1.879.000 zł), SW1K/00068912/9 (3,8500 ha – 182.000 zł), SW1K/00049860/0 (4,5800 ha – 251.000 zł), SW1K/00066084/1 (1,4200 ha – 67.000 zł), SW1K/00066083/4 (5,9600 ha – 281.000 zł), SW1K/00063905/2 (4,5700 ha – 216.000 zł), SW1K/00026199/8 (2,4244 ha – 114.000 zł), SW1K/00021089/9 (2,3832 ha – 112.000 zł), SW2K/00008955/1 (7,0361 ha – 332.000 zł), oraz siedlisko SW1K/00044769/7 (0,5903 ha – 1.321.000 zł).

Podane ceny są cenami netto. Sprzedaż będzie opodatkowana podatkiem od towarów i usług wg obowiązującej stawki (o ile występuje bądź występować będzie)

Oferty należy składać do 13.01.2026 r. na adres: Kancelaria Syndyka, skrytka pocztowa 102, 53-350 Wrocław 15. Liczy się data wpływu.

Otwarcie ofert nastąpi 15.01.2026 r. o godz. 10:00 w Kłodzku, ul. Korczaka 51.

W sprawie pełnych warunków sprzedaży bądź udostępnienia operatów szacunkowych prosimy o kontakt: 662 373 882, 510 171 298, bądź kancelaria@syndycy.eu (w temacie maila prosimy o podanie: „Grunty rolne Dariusza Wali”)

REKLAMA

0011445302

REKLAMA

0011445328

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW INFORMUJE

Na tablicy ogłoszeń Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w oparciu o Zarządzenia nr 225/2025 i 231/2025.

Specjalistyczne Centrum Medyczne im. św. Jana Pawła II S.A. w Polanicy-Zdroju zatrudni

- magistra farmacji,
- elektrolodologa,
- diagnostę laboratoryjnego i technikę analityki medycznej w serologii,
- pielęgniarkę,
- opiekuna medycznego.

tel.: 748621216, 748621218 lub e-mail: kadry@scm.pl

REKLAMA

0011244350

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Krzyżówka panoramiczna

strzegła świętego ognia

nadmierna waga ciała

metoda, procedura

baśniowy ludzik

potocznie szefowa

korek na drodze

słupki w balustradzie

matka chrześna

ukryty w Sezamie

jednostka długości

drewniany budynek

dawna stolica RFN

upomnienie ... narciarskie

dawny Kozak na Rusi

mieszkanka stolicy Turcji

wojskowa czujka

grecki półbóg

śpiewająca Magda

kończąca rozgrywkę sportowa

główna rzeka Pakistanu

polska pieśń patriotyczna

zagłowiec handlowy

zabór terytorium

hawajska wyspa bada pracę

spec od łączenia blach

szelka u halki

kraj na Karaibach

część karabinu

Hakman, aktor z USA

niski stół

2

5

10

13

morski łupieżca

8

12

16

20

21

domena Bogusława Lindy

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 13 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Ż

Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- A) była francuska kolonia w Afryce (8).
- B) polski zespół folkowy („Czerwone korale”) (9).
- C) surowiec na ochronne fartuchy (6).
- D) imię piosenkarki, która pytała o mężczyzn, prawdziwych takich (6).
- E) król przed koronacją (5).
- F) gatunek greckiego sera (4).
- G) egzotyczna „naścienna” jaszczurka (5).
- H) góry z Mount Everest (8).
- I) islamski duchowny (4).
- J) ... Nicholson, aktor z filmu „Chinatown” (4).
- K) miasto powiatowe w woj. podkarpackim (6).
- L) kryjówka rudego ssaka (5,4).

Ż

A

Ł

T

U

W

Z

Ż

- Ł) staw łączący ramię z przedramieniem (6).
- T) szeroki mebel do spania (7).
- U) brak przesady, powściągliwość (5).
- W) jednostka napięcia elektrycznego (4).
- Z) umowa zakończona przecięciem rąk (6).
- Ż) ssaki z Puszczy Białowieskiej (5).

Krzyżówka z hasłem

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 19 utworzą rozwiązanie – przysłowie.

- Poziomo:
- 1) broń szermiercza,
- 2) gliniana podłoga,
- 7) „... za jeden uśmiech”,
- 3) osobisty majątek,
- 8) wagonik-wywrotka,
- 4) wierzba szara,
- 9) zastój w gospodarce,
- 5) skrzynka na głosy,
- 12) w parze z wiaderkiem,
- 6) przetwórstwo owocowe,
- 13) starszy od juniora,
- 9) „... Zorro”,
- 15) w dal lub wwyż,
- 10) honorowa na stadionie,
- 17) grzanka z opiekacza,
- 11) owies lub przenieca,
- 18) stary lub maltański,
- 14) próbnik kosmiczny,
- 22) narządy ruchu pająka,
- 16) leczniczy kompres,
- 23) okrucieństwo, krzta.
- 19) prezydencki sprzeciw,
- Pionowo:
- 1) liceum lub technikum,
- 20) kędziory, kosmyki,
- 21) psuje się od głowy.

WIRÓWKA PANORAMICZNA

starszej pani

zastępują pas

mały nietoperz

wielki ssak morski

kosmiczne „drogi”

grecka bogini źródła

rodowe w zastawie

roślina ozdobna, różnecznik

dawniej wolna posada

podrzedna restauracja

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł filmu.

Duet jolek

S

U

L

I

C

A

T

R

E

E

- W diagramach ujawniono niektóre litery. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 6 utworzą rozwiązanie.
- W przypadkowej kolejności:
- np. ch, cz lub sz
- wygląda i smakuje tak samo jak prawdziwy lek
- tkanina lub wydma
- lwia w ogrodzie
- koronny w sądzie
- rodzaj muzyki młodzieżowej
- model Daewoo
- nóż chirurgiczny
- jednostka administracyjna w kościele katolickim
- ruchoma bariera na drodze
- córka cesarza Klaudiusza
- awangardowy nurt artystyczny lat 20. XX w.

Krzyżówka

1

2

3

4

5

6

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 6 utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:
- 1) dokument potwierdzający zawarcie ubezpieczenia,
- 4) dłuższa chwila refleksji, zastanawianie się,
- 5) gagatek wśród owoców.
- Pionowo:
- 1) śródziemnomorskie drzewo iglaste,
- 2) sosna wysokogórska, w Polsce chroniona,
- 3) drzewo z długimi igłami.

Logogryf

1

2

3

4

5

Litery w polach z kropką, czytane kolumnami, utworzą rozwiązanie: tytuł filmu.

- 1) szybki krok narciarski,
- 2) duże i silne psy,
- 3) kraj z Wiedniem,
- 4) pokój dla letników,
- 5) mityczny właściciel stajni.

Szyfr

1

5

6

10

8

14

2

3

4

11

7

9

12

13

Litery z pól od 1 do 14 utworzą rozwiązanie: tytuł westernu.

- Poziomo:
- 5) „... wuja Toma”,
- 4) miejsce walk gladiatorów.
- Pionowo:
- 1) duże pomieszczenie,
- 5) czwarty wymiar.

Rozwiązania

gła”, duet jolek: Anglia.
ska”; logogryf: „Ukryta strata-
linia”; szyfr: „Wielka Warszawa-
k Warszawska”, krzyżówka:
Witrowka panoramiczna: „Wiel-
stem: Mała strata – krótki żal;
koloktura: krzyżówka z ha-
Bibliotekarką: krzyżówka A-Ż:
Krzyżówka panoramiczna: